494/3 4(e)T.

بدا التعليم

نام

مكمل الفبا

قرائت تركى وعربى نى تعليم ايدر

« مؤلفى »

شهر قزان معلملرندن شاكرجان بن ملا احمد جان الطاهرى

بونى يازدم نور ديدهم زهره اوچون * نشر أيلهدم علماء زمان اوتمگان اوچون
أميدم دراوقغانلار ه فائدهسى اولماقنى * خطاسن هم كوزلردان عفو بيورماقنى
خطاسنى كورگان آدملر * بن فقيره كورساتسه ايدى
حق تعالى آنى توزاتمگا * رحمتن بگا سالسا ايدى

تصحيح وتكميل ايدلەرك

(اوچونچى دفعه)

طبع اولندى قزانده مطبعهٔ كريميهده سنه ١٩٠٤

طبع رخصتى : ٨ مارت ١٩٠٤ نچى يلده پيتربورغده

Дозволено цензурю. С-Петербургъ, 8 Марта 1904 г.
КАЗАНЬ.
ТИПОГРАФІЯ Т-ГО Д. БР. КАРИМОВЫХЪ.
1904 г.

مؤلفنك مهرى بولمغان نسخهنى ساتقان كشى قانونچه مسئول اولور *

بسم الله الرحمن الرحيم

(۱ نجی درس)

آ　　ا

ب　　ﺑ　　ﺒ　　ﺐ

ابْ　　بـا　　با　　آبا　　بابا　　بابْ

(۲ نجی درس)

ت　　ﺗ　　ﺘ　　ﺖ

آتْ　　باتْ　　تا　　آتا　　باتا　　تـابـا

تابْ　　تاتْ　　آتابْ

تبْ　　آتبْ　　باتبْ　　تاتبْ　　ببْ　　تاببْ

آتْتابا ❁ باباآتا ❁ آباآتْتابْ ❁ آتْباتا ❁ باباتابا

(٣ نجی درس)

ر ر

آرْ بارا آرْبا تارْتا آربْ تارتْ

را تارْ تازا تارْتارْ آرتْ آرْتبْ

آرا تارا آتارْ باتارْ تارابْ تارْتبْ

بارْ آرْتا تاتارْ تابارْ تاراتْ بر بر

آتا بارْ ❁ آتْ باتارْ ❁ بابابارا ❁ آتْ آرْبا تارْتا ❁

آرْبابارْ ❁ آتْبارْ ❁ آبا آربْ بارا ❁ برْتابا آرْتا ❁

(٤ نجی درس)

ز ز

آزْ زارْ تازا آزابْ تازارا بزْ

بازْ رازْ تازارْ بازارْ تازارْتا آبزْ

زا آزا آزارْ آزْبارْ تازارتْ آبْزارْ

آزْبارْ بارْ ❁ بازْ تارْ ❁ برْ بازْ ❁ بابا آبزْ ❁ برْبزْ بارْ ❁

آبا آزْ بارْ تازارْتا ❁ بازارْ بارْ ❁ برْ آبْزارْ ❁

(٥ نجی درس)

د ل

دا درْ آرادا آتادا تاتارْدا تارْدرْ
آدْ داتْ آبادا تابادا آبْزارْدا آتْدا
دارْ آداتْ بابادا بازارْدا بارْدرْ آرْتْدا

بازارْداتابابارْ ❀ آزْبارْدا آتْبارْ ❀ بازْتارْدرْ ❀ آتْ
آرْباتارْتادرْ ❀ آبا آبْزارْ تازارْتادرْ ❀ آتْدا آرْبادابارْ ❀
آرْتْدا آزْبارْ بارْ ❀

(٦ نجی درس)

ن ز ځ ن

آنْ تانْ زانْ نا نانْ تانا آرانْ
بانْ رانْ دانْ نارْ آنا آنادا تابانْ

تارانْ آرادانْ آبادانْ بارابانْ بابادانْ
نادانْ آنادانْ بازدانْ آتادانْ ناراتْ

آتْدا آتْدانْ آرْتْدا تاباندا آرْتْدانْ
آنْدانْ تانادانْ آرانْدانْ تابانْدانْ تانرْ

آندا

آنْدا آتْبارْ * آراندا تانابارْ * آنا بازْدا * زانْدا
تارْتارْ بارْ * آرتْدا ناراتْ بارْ *

(٧ نچی درس)

ل ل ل ل

آلْ لا لارْ تالانْ تالالارْ بالْدا
بالْ آلا آلارْ آلالارْ تانالارْ زالْدا
تالْ بالا آلابْ بالالارْ لارْدا تالْدا
زالْ تالا آلانْ بابالارْ آلارْدا بالْتا
دالْ دالا بالانْ باتالارْ آلْدا آلانْدا

آلْدانْ تالْدانْ لارْدانْ آلانْدانْ آزْبارْلارْ
بالْدانْ زالْدانْ آلارْدانْ بالانْدانْ بالْتالارْ

بالْلارْ = بالْلارْ آتْلارْ = آتْلارْ زالْلارْ = زالْلارْ
تالْلارْ = تالْلارْ بارابانْلارْ = بارابانْلارْ آرانْلارْ = آرانْلارْ

بالْ آلْ ! * آتْلارْ آلانْدا * آراندابالْتابارْ * بالا آلْدا * آلارْدانْ
بالْ آلْ ! * تاتارْلارْ بارالارْ * آلاتاناآبْزارْدا * برْ بالْتا آلْ * بزْ

آتْ آلابزْ * آلارْ آرْبا آلالارْ * لارْدابالْ آزْ * آرْتدا تالْلارْبارْ * بازارْدا تاتارْلارْدانْ بالانْ آلْ * بازارْدانْ تارالارْ ❁

(٨ نچی درس)

ق ق ق ق

آقْ	قازْ	قاقْ	قادا	قازانْ	قاباقْ
باقْ	قابْ	قابا	قادالا	قاراقْ	قالاقْ
تاقْ	قاتْ	قاتا	قابارا	قاداقْ	بالاقْ
قا	قانْ	قارا	قارالا	قازاقْ	تالاقْ
قارْ	قالْ	قالا	قابانْ	لاقانْ	قاناتْ

آزقْ	قارنْ	قالْقانْ	تاقرْ	قزا	قازاقْدا
آرقْ	قارتْ	تالْقانْ	آقْرا	قزارا	قازانْدا
بازقْ	آلْقا	آتقانْ	باقْرا	قنا	قازانْلارْ
قازقْ	بالْقا	آرْقانْ	قرْدا	قزلْ	قزارْتا
بالقْ	قالْقا	قرْ	قرْلارْ	قارنْدا	قزارتقانْ
قاتقْ	بالْقانْ	قزْ	باقرْ	قارتْدا	ترْناقْ

قارْ آقْ * قاقْ آلْ! * قاباقْ بازْدا * آتْ آرْقانْدا * قرْداقازْلارْبارْ *
آلْقاداقْدا * آتْلارْقرْداقالارْ * قارا آتْ * برْقاداقْ بالْ آلْ *
بازارْدانْ قازانْ آلْدقْ * قازاقْدانْ آتْ آلابزْ * قزْلارْزالْدا * باقرْ قازانْ *
قنا ترْناقْ قزارْتادرْ * برْ تاباقْ قاتقْ * برْ قاداقْ قاقْ * تاباقارا

(۹ نجی درس)

ش ش ش ش

آشْ قاشْ شاشا شانْ آشاتْ آشارْلارْ
باشْ شا شارْ تالاشا آلاشا شاشالارْ
تاشْ آشا شادْ آشابْ شارْلارْ تالاشالارْ

آشْدا تاشْدا شارْدا آشْقا تاشْلا تاشْقا
باشْدا شانْدا قاشْدا باشْلا باشْقا باشْلارْ
تاشْلارْ آشْلارْ شانْلارْ قاشْلارْ شانْدا باشاقْ

تشْ رشْ قشْ بشْ زشْ شقْ شرْ لشْ

آشقْ آتشْ آرشْ شاشْقانْ تانشْدرْ
قاشقْ تانشْ آرشْدا شالْقانْلارْ آرشْلقْ

تابشْ قاتشْ آرشْلارْ آلشْدرْ شالْقانلق
آلشْ قارشْ شالْقانْ قاتشْدر آرشْن

آراندابرْقابْ آرشْبارْ * باباآشْ آشا ! * قاراقاشْ * قازانْدا آشْ بارْ * آباآرشْتارتادرْ * آلارْ آشْقابارلارْ * بازاردانْقاشق آلْ! * آتْلارْتالاشالارْ * بازْدا شالْقانْبارْ * آرشْ باشاقْلانا * آتْقا آرشْ آشاتْقانْ * آرشْ شانْدا * قرْدا تاشْ بارْ * برْ قارشْ * برْقاشق

(١٠ نچی درس)

س ﺳ ﺴ ﺲ

آسْ باسا ساتْ ساقْ سابانْ ساتالارْ
تاسْ سارا سازْ آسارْ ساقالْ سالالارْ
سا ساتا سانْ سارانْ ساتارْ باسالارْ
آسا سابْ سالْ ساباقْ سارانْ آشاسانا

تسْ رسْ قسْ سرْ سقْ سنْ سزْ

آسْدا باتْسا آقْساقْ قسا قسانْ
آسْقا تابْسانا قارْساقْ آسْرا سارقْ
سازْدا تاسْدا بارْساقْ آسْرارْ تانْسقْ

آتسا

آتْسا   بارْسانا   آسْدانْ   آسْرابْ   سابانْدا

آتْسانا   باقْسانا   سرا   قسالارْ   ساباقْلانا

سازْدا قازْلارْبارْ * بابا آشاسانا! * بازارْدانْ برْقاباقْ آلْسانا ! * آشْقا بارْساقْ آشْ آشارْبزْ * آلارْسارقْ ساتالارْ * قرْداباسابارْ * آلارْدا قاراساقالْبارْ * سازانْ بالقْ * تالْقانْ تانسقْ آشْ * برْقازقْ قاقْسانا * آتْ سابانْ تارْتا * شالْقانْ آشاسانا * آشْقابارْسانا * باقالارْسازْدا * آبْزارْدا برْ تانا بارْ ۞

(١١ نچی درس)

پ   ﭙ   ﭘ   ﭗ

آپْ   پاپا   آپا   آرْپا   آرْپالارْ   پالاسْ

پا   پارْ   آپارا   پارْلا   پاشالارْ   قاپْلا

پاشا   پازْ   پانارْ   قاپْ   آرْپادا   تاپْتا

پلانْ   قاپْقا   قاپْلانا   پالاسْدا   قاپْلانْلارْ

پلانْدا   قاپْلانْ   قاپْلارْلارْ   قاپْقالارْ   پانارْلارْدا

پلانْلارْ   قاپْلارْ   پانارْلارْ   قالْپاقْلارْ   قاپْقالارْدا

قاپالْ   قالْپاقْ   قاپالْدا   آرْپالارْدا   پرْ پرْ

تارپان پارلارلار قاپقادا قاپلانالار پرلاب

قردا آرپا بار * قازاقلار پارپاربارالار * آپاقالپاق آلا * برپار آلقا آل * آباقاپالدا * آلارپار آتدابارالار * برپارقاز آلسانا * بر پالاس آلدق * آق قالپاق * قردا تارپان بار * آرپالار باشاقلانالار * آتقا آپارا سال *

(۱۲ نجی درس)

ج ﺟ ﺠ ﺞ

آج تاج پاج شاج ساج ناج

باج زاج راج قاج داج لاج

جا جان جابا جاسا جابق جازق

جاب جال جاتا جانا جارب جانب

جار جاش جارا جاق جارق جانق

جاز جاق جازا جابن جازل جاقن

جابار جارات جاساق جاناشا جالقن

جارار جالان جاقالار جاندا جالاندا

جازارْ جاسارْ جاتالارْ جارْلا جارقْدا
جانارْ جاسابْ جابالارْ جاللارْ جاقنْدا

تاناجابقْ * بازارْجاقنْ * آبازالْدااجاتا * قاپْقاجابقْ * جارقْ تاباقْ *
آتْ آپاراجار اتادرْ * جالانْدا تارْپانْبارْ * برْ قالاقْ جارقْ * آبا
آرْبا جاساسانا! * جاشْل پالاسْ * بازارْداجالْساتالارْ *بالالارْلاپاسْدا
جاتالارْ * آنْدا برْ پارْ آلْقا جاتا * آزْبارْ جانا * بالا برْجاشْدا *
آلارْ قاپْقا جابالارْ * جابقْ آتْ آرانْ تارْتا *

(۱۳ نچی درس)

چ چـ ـچـ ـچ

آچْ چا چالْ چابا چالا چادرْ
قاچْ چارْ چاقْ چارا قالاچْ چابارْ
ساچْ چانْ چاچْ چانا پالاچْ چاباقْ

آچالارْ باراچاقْ چانالارْ قاچارْلارْ چادرْلارْ
آلاچاقْ قاچالارْ چارالارْ چاباقْلارْ چالْبارْ
قالاچاقْ چالالارْ آچاچاقْ چاپانْلارْ قاچْقانْ

چرْ چقْ چلْ چشْ چدْ قچْ سچْ پچْ

قاچر	آچدق	لاچن	بالچق	ساچلا
آچق	قاچدق	آلاچق	بالچقدا	ساچلادر
آچر	آچلق	چنار	پچاق	سچقان
آچل	چدار	قچقر	پچاقلار	چاپانلار
آچش	قاچقن	قچقرا	آچقچ	آچتقان
چدا	قاچش	قچقرالار	آچقاچ	آچلقدن

چاباق بالق * آلار سارق چالالار * آلاچقدا قازلار بار * آچلق جل * آت چابا * ناچار چانا * آندا آلاچاق بار * قردا آرپا ساچدق * آتلار قاچالار * قردا قاچقن بار * آلار آچقچلار پچاقلار ساتالار * چالاندا پچان چابالار * چالبار تار * باقالار قچقرالار * قاپقا آچ * آرش ساچ *

(١٤ نچی درس)

غ غـ ـغـ ـغ

آغ	آغا	جاغا	قاغار	تاغان	باغانا
باغ	تاغا	چاغا	جاغار	داغان	باغانادا
تاغ	داغا	آغار	چاغار	چاغان	داغالار
غا	قاغا	آغاچ	تاغار	باغار	بارغان

غبْ غتْ غرْ غزْ غشْ غچْ غلْ غنْ

آغبْ تاغبْ تاغلْ ساغشْ آغْزا چاغْلا
آغرْ قاغبْ قاغلْ چاغرْ آغْلا قاغْشا
آغزْ چاغبْ قاغشْ چاغلْ باغْلا چاغْرا
باغبْ چاغبْ ساغزْ آغْرا قاغْلا تاغْشا

سغا آچْغا آشْغالارْ قارالْغانْ جلاغانْ
چغا چغارا قالْغانْ آچلْغانْ سانلْغانْ
آشْغا سغالارْ جارْغانْ داغسْتانْ قارچغا

آلارْ آشْغالارْ * قارْغالارْ آغاچْدا بالا چغارالارْ * قاراقارْغا * آلاقارْغا * جلانْچاغا * جاقاقارالْغانْ * آپاداغانْ آتْنا * ساغزْجابْشا * چاغانْ آغاچْ * چاغانْ قاشقْ * چاغرْ آتْ * قاپْقا آچلْغانْ * بارْغاقارْسالْغانْلارْ * آغاچْ قاشقْ آلْ * باقْچادا قارلْغانْ بارْ * آبْزارْ جانْغانْ * تاباقْ جارلْغانْ *

(١٥ نجى درس)

خ خـ ـخـ ـخ

آخْ تاخْ زاخْ ناخْ قاخْ شاخْ پاخْ

باخْ راخْ داخْ لاخْ ساخْ چاخْ جاخْ

خا خاقْ خانْدا خاتنْلارْ تارْخانْلقْ

خانْ داخا خانْغا تارْخانْ سرْخابْ

خارْ خاتنْ خانْلارْ خانْلقْ سرْخاغانْ

خبْ خدْ خنْ ختْ خقْ خرْ خلْ

آخرْ خنا آخقْدانْ بخارالقْ خراسانْ

آخقْ خنالارْ آخقْلارْ آخساقْ خراسانْدا

خدا بخارا بخارادا پاخْتا خراسانْلقْ

آخاقْ تاشْ در * خناقزلْ * آخاقْ قاشْ * آپا سرْخاغانْ * بالالارْ سرْخاغانْلارْ * بخارادا خانْ بارْ * آلارْ بخاراغا بارالارْ * خراسانْ خانْلقْ * خاتنْلارْ آشْقا بارالارْ * آبا سرْغابْ جاتا * سارتْلارْ بخارادا ❁

(١٦ نچی درس)

م ه ه م

شامْ آغامْ بابامْ تابامْ قاغامْ جاتامْ

سامْ آتامْ باتامْ قابامْ ساتامْ جازامْ

خام آنام بارام قاچام سالام جاغام

ما مت مر مز مل مق مش

تاما تامز قامل آتاما آتامز جامان
جاما قامر قامش آناما تامار قالماق
قاما قامت مامق آشاما چامان آرغاماق

تم دم نم لم شم چم غم

آتم باشم جانم مالم چالما باشماق
آدم تاجم چاچم آغزم آزمان قرمسقا
آشم قاشم خانم خرما قاراما سارمساق

باقچاغا باردم آلما آلدم * آتام آنام بار * بازارغابار دم چالمالق آلدم *
باشم آغرتادر * سارمساق آشاما * خرما آشادم * آلما آغاچ * قاراما
آغاچدر * آتام چالماچالا * آپام باشماق آلا * آش آشادم * آنام قازانغا
سالما سالا * باقچادا آلماغاچلار بار * چامان آت ❁

(۱۷ نچی درس)

ک ك ک ک ک ک ك ک

تاک داک لاک پارک ترک بلازک

راك پاك، ماك نازك چرك چاچاك

كا كت كر كن كل كش كج كم

كاما كاراب كانت بركت پاكدر كارابدا

كاسا كامچات كران سلكت چركدر شاكردكا

سركا كاغد بلاكم بتكان شاكرد بركتكان

شاكردكا چالبارتك * كاما جلغا * كامچات جاقا * كاغد آل * آشقاسركا سالماغان * كران بتكان * سركابار * آرش بتكان * ماك چاچدك * جاقاغا كامچات آلدم * قرغا آرپا چاچكان * قرق تاباق كاغد * بر كارانداش * آلما آغاچ چاچاك آتقان * باقچادا آلما بتكان *

(١٨ نچی درس)

ڭ ڭ ڭ ڭ ڭ

آڭ مالڭ جاقاڭ مالڭز سالڭز

تاڭ كمنڭ سابانڭ آتڭز قاراڭز

آتاڭ بزنڭ چاپانڭ بالاڭز ساتماڭز

آناڭ سزنڭ تاماقڭ باشڭز آغاڭنڭ

آنڭ آلدڭ آلارنڭ باباڭز آتاڭنڭ
آتڭ قالدڭ بارماقڭ قاراڭز آبزاڭنڭ

ڭا آباڭا آڭلا تڭلاما آرباڭدا
آڭا آتاڭا تڭلا تاڭلان تاڭلانما
آڭار آناڭا باشڭا تاڭلانا تاڭلانغان
جاڭا آپاڭا آتڭا آڭلاغان تڭلاماز

تاڭ آتا * چاپانڭ قارالغان * قاراڭ بتكان- جاڭادان سال! * بابام بازاردان جاڭا چانا آلغان * جاقاڭ بتكان * قالپاقڭ قزل * جاڭا كلات سالدم * آرقاڭ قارالغان * سز آش سالڭز ! * بزنڭ آتمز آبزاردا * سزنڭ آتڭز باقچادا * آڭار قالپاق باشماق آلدم * باشماقڭ قارا * آڭار تاڭلانماڭز ! *

(١٩ نچی درس)

ۆ ۆ

بۆ دۆ زۆ لۆ شۆ پۆ چۆ
تۆ غۆ نۆ قۆ سۆ جۆ مۆ

پور توز توچ لوت خوب قوبا

بول تون روغ شول چوق توكا

بوش توق زور شوق جوقا سوك

توب توش نور سول سوما جول

سوغو قوشدا آقبور تاقرباسو ساندوغاچ

سوغان جولدا زاكون آچوتاش نورلانغان

پومالا قوللار دومبرا سوكراق دوستلانغان

مونچا دوست بورازنا خوشراق قوزغالاق

سوقا سوغم سورو قابارتو سوقالاماق

قاغو نوغت قوبز سورغچ قورغاشن

او = و

اوت اوزام اوچدا اورمان اورامدا

اور اوشال اوكدا اورماق اولاقدا

اون اوچاق اوقو اوقماق اورغاندا

اول اوساق اومارتا اوجم اورندق

اوق اوراق اورالار اوقتماق اوساللق

دوستم بار * باقچادا مونچا بار * آلار آرش سوغالار * قارا تاقتاغا آقبور بلان جازالار * اول چالودا پچان چابا * شاكرد جازو جازا * پومالا قلدان ـ مونچالادان بولا * آنام اورن قابارتا * قوناقلار زالدا اورندقدا اوترالار * آپام باقادان قورقا * كلاسدا اون بر شاكرد اوترا * آشقاسوغان سالماغان * ساندوغاچلار اورماندا بولادر * اومارتالقدا اوساق بار ـ قواق جوق * آغام بالالار اوقتا *

(٢٠ نچى درس)

ۆ ۆ

بۆ تۆ رۆ زۆ دۆ نۆ

لۆ سۆ مۆ جۆ چۆ كۆ

بۆز تۆش سۆت كۆل بۆلۆ سۆرۆ

بۆل تۆپ سۆز چۆب تۆزۆ كۆرۆ

تۆز تۆك سۆس چۆل سۆتۆ ساچۆ

كوردم سوتكان كوزلك موكلك كوبدان
كوچدم توككان كوركا بولاك دورت
چوكدم كوندان چوكيچ سلكو كوكرت

﴿ او = و ﴾

اوب اوچ اولو اوردم اوتكان اورداك
اوت اوتو اوسو اوسدك اوزاك اولدان
اوز اورو اوچو اوچكان اوچلك اوچلكدان

شول بازاردا دورت توك قزل مال ساتقانلار * بر پارچاباتا اوردم * اول زور اوسكان * آندا اون دورت قازبار * قزل توش چيپچق * تل قلچدان اوتكن * اول جون (آرزان) آلغان * اون اورداك * توقز كوركا * سازدا اورداك كوب * آشدا كوب بولاك سالغانلار * موك سازدا بولا * بازاردا كوركا كوب * اون دورت * آلار قردا ساچو ساچالار * كوكرت جانا * اول دورت اوساق اوترتقان * باقچاغا كوبدان بارغانم جوق * اون بر تاباق كاغد آلدم ❁

(٢١ نچی درس)

بو رو شو پو چو لو

تو

تو قو سو جو مو نو

بوز روش بورچا بولوت توتماق شومورت

توز پوشا بوتاق سوسا بورچاق جوقلادم

قول جوما تورما توقماچ بوروچ موکلانام

قوم چوشا مورجا توزلق قوروچ شوملانالار

قوش جوتام قورت قوکغز بورون توزلاغانلار

جون قومدا قوملق شوپشا جولغان بورمالاغان

﴿ او = و ﴾

اوتا اوچقن اوتش اوتدك اورلقلانغان

اورا اوچقان اورلق اوردم اوزونراق

اون اوچالار اورچق اوزون اورچقباش

ساندوغاچ ماتور قوش * باقچاغا تورما كوب اوترتقانلار * سابان باسوندا بورچاق كوب * آلار آلما توزلاغانلار * آشقا بوروچ سالماغان * قازاندان توقماچ سوس ! * بو اورماندا شومورت كوب * تورنالار سازدا بالا چغارالار * بو آغاچ بوتاق كوب چغارغان * آق اون *

آقْ اونْدانْ سالْما سالْ ! * باقْچادا دۆرتْ آلْما آغاجْ قورْغانْ ❁

(۲۲ نچی درس)

ۆ ۆ

بۆ تۆ سۆ مۆ دۆ شۆ جۆ كۆ

بۆرْ كۆلْ كۆتۆ جۆزْدمْ كۆچكا

تۆرْ كۆچْ سۆزْ تۆبسزْ تۆشلكْ

تۆنْ جۆكْ كۆلۆ تۆكسزْ جۆرْداكْ

تۆشْ سۆتْ كۆتدمْ كۆچسزْ جۆزْلكْ

كۆزْ سۆرْ كۆلْدمْ كۆلْدكْ بركۆنلكْ

(اۆ = ۆ)

اۆتْ اۆزْ اۆسْ اۆزْدمْ اۆرْدكْ اۆتْكانْ

اۆنْ اۆرْ اۆچْ اۆتْدمْ اۆتْدكْ اۆرۆكْ

قاتقْ سۆتْدانْ بولا * اوچاقدا كۆلْ كۆبْ * تۆزْ جولْ * كۆتۆ تاقرْ باسودا * اۆچْ پودْ اۆرۆكْ آلْدمْ * باسا اۆزْدمْ * بزقازْ اۆتْدكْ * كۆبْ كۆلبْ اوترْما * باقْچادا اوزاقْ جۆرْدكْ * كۆزْ كۆننده اجولْ باچراقْ بولا *

بركونلك

بركونلك آزق بار * اوتكان قش قار كوب بولغان * جول توز بولا *

(٢٣ نچی درس)

آو او وا

آو آوب آزاو داول ساوا آلپاوت

باو آوز آشاو قاون جاوا پوداوكا

تاو آول باور ساور واقلاما ساماوار

ساو آوك تاوق ساوت واقلات واقلاماغان

جاو آوش تاوش جاوم واتاسك قاراساوت

آوا آباو ساوم والادر جاولق تاق قاراول

آور آتاو داود واقلا تاودا جاولقدا

ساماواردا سوكوب * پلاوپشردم قوناق چاقردم * كوز جاكغر كوب جاوا * تشدا قار جاوغان * آولغا بارغانم جوق * تاوش آوزدان چغا سوزبولا * آولدا سالام كوب بولا * قاراساوت والغان * تاش ساوت والوچان بولا * آولغا كوبدان بارغانم جوق * سالدات لار قاراولغا بارالار * چالبارلق پوستاو آلدم ❁

(٢٤ نچی درس)

ه ە

به چه زه نه مه سه په وه

ته ره ده له شه كه جه غه

زاده اوسه كوته كولەم توشەدر توشەدم

لاله اوره كوله توزەم سونەدر جوكەده

ساره اوزه توره اوتەم توزەدر كولتەده

پاره اومه آقچه توكمه بورەدر بولەمن

چاره بوسه بولمه كولمه جورمه سوتەسك

خانه توره اوكچه جوزەم تولەمه كورەدم

كاسه سوزه كوزله اولەدر توبەده كوچمەكز

سارق لارغا اوچ كولته سالام سالدم * كولدەبالق كوب * بولمەده دورت لامپاجانا * كوكدە قازلار كوردم * اول چاباتا اوره * لالەچاچاك آتقان * آلار سابان سورەدر * كوكدە بولوت بار * توبه تاقتادان سالامدان بولا * قاراساكزلا سوزمه ـ قاراماساكزله اوزمه ❁

(٢٥ نچی درس)

گ گ گ گ

گا بوگه سزگه جوككه توگل سوزلگان

گو بوگو تونكه سوزگه بورگان كولگان

گه تگو كولكه توگهم جوگرك بوگولگان

گاو توگه گولگه كوككه جوگردم بوگولمه

گور چوگه كولكه كوزگه جوكه‌گه اوگراندم

تگه بزگه كوزگه اوگز بورلگان سورمه‌گان

اول كولگه‌سوغا بارادر * اول چوب توگه * آتام‌باشماق تگه * سز بوگولمه‌گه باردكزمه ؟ * آثار اومه‌گه باردق – آرش اوردق * كولاگه‌ده اوتردم – جال آلدم * بو سودان چوگه بالق توتدق * كوتوگه اوگز قوالادم *

(٢٦ نچی درس)

ی ی ي ي

بی ری دی لی شی پی چی خی كی

تی جی نی می سی كی غی وی گی

باشی	قازی	قاشی	جاغی	قولی	قاری
تاجی	قادی	قاچی	سۆزی	جونی	باجاسی
باوی	قاتی	ساری	اۆزی	آلتی	بورمالی
تاری	قاقی	جاری	کۆزی	کشی	تورماسی

(ي)

یاتادر	یۆزی	آیو	یاشادی	یدی
یازدم	یودم	آیاق	یازماق	یرگه
یاندی	یوق	آیازدی	اویاغ	یکرمی
تایاق	یورتدا	یۆردی	اویالچان	سویدم
مایاق	یولدا	یاودی	اویلا	جویدم

کیت	کیبه	بیردی	میچکه	قینادی
جیر	سیبه	کیزده	کیسدی	کیدردی
جیز	چیشه	سینده	دیدگ	سیبمه
تین	کیچه	میندە	سیزدگ	سیمز
بیت	پیچ	چیند	گیزدم	اوقیدر

جیل تیری کیچکه کیلدم شیشالار

(ای = ی)

ایت ایکی ایدک ایتك ایبسز ایرشدی

ایر ایگی ایگن ایردی ایرکاك ایشلدی

ایل ایدی اینچ ایندی ایزدم ایشتدی

ایس ایگه اینش ایشک ایگاو اینچسز

ایک ایدل ایرن ایران ایزو ایرکسز

کوکده کوندز قویاش ـ کیچ آی یولدز کورنه‌در * قویاش ایرته چغاـ کیچ باتادر * کوز کوننده تون قاراڭغی بولادر * قش کوننده یولغا مایاق قادایلار * آیو اورماندا تورا * آیو بوریدان زور بولا * یازو یازدم * بابای یاڭا یورت سالغان * آتده دورت آیاق ـ قازدا ایکی آیاق ـ کشی‌ده ایکی قول ایکی آیاق ایکی کوز ایکی قولاق بار * قارتلار سوزی : بر تاریدان بوتقا بولمایدر ❁

(٢٧ نچی درس)

أ

أت أچه أچدی أته‌سز ألگان أچسه‌نه

أَزْ أَرى أَسْسى أَرِيدِرْ أَچْكارى أَسْكاميه

أَلْ أَرْلى أَلْكْ أَلْدِرْ أَزْمادِمْ أَسْتاكانْ

أَشْ أَزْلَه أَشْقْ أَزْلَه كُزْ أَزاسُكْ أَشْلَدى

أَچْ أَرْلَه أَتْدِمْ أَلْمَه كُزْ أَزْبادا أَنْدِرْلارْدا

أَزا أَشْلَه أَنْدِرْ أَشْلَه كُزْ أَزْبالارْ أَسْتينالارْ

أَتَه أَچْكى أَتينَه أَزْلَمَه أَسْتينا أَچْكاريدَه

تاغى بر اسْتاكانْ اچسه‌نه ديدمْ - اول اچْمه‌دى * اچمْ آغرتادرْ * چاىْ
كونى آغاجْ آستندا اشقدا اوتروى كوكللى * اشم كوبْ * كرنى باوغا
الْ * بو اوينده آلتى كشى چاىْ اچه * اتْ اوردكْ قويانْ ازليدرْ *
اولْ اسكاميه‌ده جبْ ارليدرْ * يازْ كونى قار اريدرْ * اندردا سولى
سوغالارْ * پيالا استاكاندانْ چاىْ اچدمْ * مونچادا اسسى آزْ * بو چاىْ
بيكْ اسسى كيلدى *

(٢٨ نچى درس)

اوست ـــ فتحه

أَ = ه   تَ = ته   زَ = زه   نَ = نه   قَ = قه

بَ = به   رَ = ره   دَ = ده   لَ = له   كَ = كه

شَ سِ پَ جِ خَ غِ تَ

لَ مَ وَ گَ نَ ىَ كَ

أَبْ بَرْ بَنْ سَوْ شَیْ سَنْ

أَزْ بَزْ تَمْ شَكْ كَلْ مَلْ

أَلْ بَسْ تَنْ شَمْ گَوْ مَنْ

بَرْ	بَنْدَه	يَمْلِي	سَلِيمْ	مَلَكَلَرْ
بَنِی	سَنْدَه	دَرْس	مَكْتَبْدَه	چِيكْمَنْ
نَبِی	نَسْنَه	أَلْمَكْ	مَكْتُوبْ	أَوْرْنَه
أَدَبْ	خَسْتَه	خَرَابْ	تَيِيكْ	أَسْكَنْجَه
سَبَبْ	نَرْسَه	دَرْيَا	تَكْمَكْ	تَمَلْدَرْكْ
قَلَمْ	بَنْدَنْ	وَقْتْ	آدَمْلَرْ	بَخْتِيَارْ
دَوَه	تَنْدَنْ	زَمَانْ	كَرَامَتْ	غَيْرَتْ
سَنْكْ	سَدَبْ	خَلْقْ	بَرَكَاتْ	رُوسْ خَلْقِی
بَنَمْ	گُوزَلْ	مَكْتَبْ	كَمَالَتْ	تَاتَارْ خَلْقِی

بَزْوَبۆزْ * قارْوبوزْ * خَسْتەدَوا اُسْتَرْ * آتامْبای آدَمْدرْ * خَزینەده
مالْ كۆبْ * مَكْتَبْگەبارْغانْ اوقو ویازو بلۆرْ - بارْمَغانْ نی بلۆرْ *
مَكْتَبْده اوقدمْ وَیازو اوگَرَنْدمْ * مَكْتۆبْ آلْدمْ - اوقبْ آڭلادمْ * بابامْ
قارتْ آدَمْ * سَلیمْ كۆبْ بَخْشیلقْ قیلْدی ❁

(٢٩ نچی درس)

كَسره ـــِـ آست

اِ بِ تِ جِ خِ دِ رِ زِ سِ
شِ غِ قِ كِ گِ لِ مِ نِ وِ

جِنْ اِجْرا شِكْرْ شاكِرْ اِدْراكْ آخِرَتْ
سِرْ مالِكْ قاسِمْ شارِبْ اِرْسالْ آخِرَتْدە
مِنْ كِتابْ كاتِبْ واجِبْ اِسْلامْ حِيانَتْ
بِشْ باقِرْ بالِغْ اِجْمالْ اِكْمَكْ شِرْبَتْ
اِمامْ قادِرْ سالِمْ اِنْسانْ كِتابَتْ اِشْتِراكْ

بزنڭْ مَكْتَبْده اونْ سگزْ بالا دَرسْ اوقیدرْ * مَكْتَبْده كِتابْ - كاغذْ -

قلم

قَلَمْ وَقارا بارْ * بزْگا اوقو دانْ وَيازودانْ دَرسْ بيرەلَرْ * مَكْتَبدە اوقو وَكتابَتْ اوْگرَنْدمْ * كاتبْ يازو (كتابَتْ) بلوْرْ * كوْزمْ ايله كوْرەمَنْ * قولمْ ايله اَشْلَيمَنْ * تلمْ ايله سوْزْلَيمَنْ * قولاغمْ ايله اَشْتەمَنْ * تَنمْ ايله سيزەمَنْ * بورنمْ ايله اَسْنيمَنْ ❁

(٣٠ نچی درس)

ضَمَّة ـُـ اوْتر

اُ بُ تُ جُ خُ دُ رُ زُ سُ

شُ غُ قُ كُ مُ لُ نُ وُ یُ

اُمْ	قُلْ	خُرْما	شُكُرْ	تُرْكْ	مُلْكُمزْ
بُرْ	قُمْ	مُرادْ	خُلُقْ	مُلْكْ	رَسُولْ
بُلْ	كُلْ	جُزامْ	كُتُبْ	دُنْيا	مُسْلُمانْ
جُزْ	كُمْ	مُريدْ	غُسُلْ	تُرْكی	قُرَيشْ
دُمْ	كُنْ	اُميدْ	نُجُومْ	مُسْلمْ	بَغْدادْ
نُمْ	خُدا	مُبينْ	جُمْله	بُسْتانْ	مُناسِبْ

كُتُبْخانَه دەكتابْ كوْبْ * بَغْدادزورْ ايسكی قَلْعه * بزْنكْ پَيغَمبرەمزْ

قُرَیُشْ نَسْلِنْدَنْ ـ قرقْ یاشنْدە پَیْغَمْبَرْ بولْدی ـ ایلْلی اۆچْ یاشنْدە مَدینەگە کۆچْدی ـ اول بزگە دینْ وَایمانْ اۆگْرَتْدی ۞

قارتْلارْ سۆزی : دُنْیانی جیلْ بوزا ـ آدَمْنی سۆزْ بوزا ۞

کۆبْنی اُمیدْ اینْگانْ آزْدانْ قوری قالْغانْ ۞

(۳۱ نچی درس)

ه ﻫ ﻬ ﻪ

ها هَ هو هُ هی هِ ﻬ ﻬِ ﻪ ﻪَ

آهْ هَوا ماهِرْ مِهْرْ بَهادُرْ أَدْهَمْ

ماهْ مِهْمانْ ماهِرە شَهْرْ یَهودی اِبْراهیمْ

شاهْ هاشِمْ قاهِرْ مُهُرْ مِهْمانْ قَلْبەُ

اوهْ هُوشْ زاهِدْ شَهِیدْ بَهْمانْ مالُهْ

هَبْ هِنْدْ شاهِدْ جَوْهَرْ مُهْلَتْ أَهْلُهُ

هَرْ هَوْلْ جاهِلْ سَهْوْ مِهْرْبانْ اِلَیْهِ

هَمْ هَوَسْ راهِبْ زُهْره قَهْرَمانْ أَشْهَدُ

هیچْ أَهْلْ زَهْرْ بَهاسی پادِشاهْ رَسُولُهُ

هر خسته گا بر دار و بار * مکتب ده اوقیمز هم یازامز * هر کون کتابدان بر درس آلامز * آغو وزهر آچی بولا * أدهم اوچ کون مهلت آلدی ❁

❁ یخشیلقغه یخشیلق ـ هر کشی نک أشیدر ❁

❁ یمانلقغه یخشیلق ـ ایر کشی نک أشیدر ❁

قارتلار سوزی : جوهر یرده یاتماس * یکت کشی گا یتمش تورلی هنر آز

(۳۲ نچی درس)

ف فـ ـفـ ق

فا فو فی فَ فِ فُ فه

فاشْ وَفا فاسِقْ خِلافْ کُفُوْ أَفَنْدی

فالْ کافْ کافُورْ شَریفْ مُفْتی دَفْتَرْ

فایْ قافْ فَقیرْ خَوْفْ غَفُورْ جِفْتْ

فَسْ وَفاتْ فالْچی فَرْمانْ هَفْتَه فوفایکا

فَنْ فَنا فامیلْیه فُرْقانْ وَقْفْ فابریکا

فیلْ فانارْ فاسۆنْ فلانْ نَفْسْ جافْراقْ

اۆفا کافِرْ فارْسی فَرْشْته یُوسُفْ کۆکْفاراز

کیچْ برْلَنْ شَهَرْ اۆرامْلارنْدا فانارْ یانْدرالارْ * قـریمْ مُفْتیسـی * اۆرینْبورغْ مُفْتیسی * آنكْ سۆزی خِلافْ تۆگلْ - مُوافِقْ سۆزْدرْ * یۆسفْ یاشْا دَفْتَرْ آلْدی * کۆزْکۆنی آغاچْلارْدانْ جافْراقْلارْ قۆیلالارْ * شَریفْ سَفَرگا کیتْدی * هَفْته ده نچه کۆنْ - سانا کز * کۆکْفارازْدانْ تیمرْ آلْنا

﴿ ٣٣ نچی درس ﴾

ژ ژ

ژا ژۆ ژی ژَ ژِ ژُ آژْ

مُژْده میژا ژَلْلَدی میژا باغاناسی

چیژا اَژْدَها سازینْ میژا چۆقری

اۆلْ میژا چۆقری قازیدرْ * اۆلْ میژا باغاناسی اۆترتْدی * میژادا چیرامْ اۆسه‌درْ * چیژاساری چیچَقْ * آژْدَها بیكْ زۆرجلانْ * آژْدَها کورْدمْ بیكْ قورقدمْ * آلارْمیژا بوینْدا بُغْدای چاچه‌لَرْ * ایکی آولْ

قرىهَمْ ایکی باسو میزابرلَنْ آیرلادرْ * ساژیندا اوْچ آرْشین

(٣٤ نجی درس)

ص ص ص ص

صا صَ صُ صو صی ص

صابِرْ صِدقْ صدا صادِقْ أصغرْ

صَلاتْ صافی صَبرْ صوم صدر

قَصیرْ صابونْ صَغیرْ صاف صغیر

ط ط ط ط

طا طَ طُ طو طی طِ

شَرْطْ أحتِیاطْ مُطلَقْ شیطانْ طِبْ

طُهْرْ طُورْ صِراطْ طَهارَتْ طاهِرْ

طَرِیقْ خَطْ خطا مَشْرُوطْ طَرح

أَصْلا خاصْ طَلاقْ اِخْتِلاطْ مَطْلَبْ سَطرْ

أَصْلْ صِينْ نُقْصانْ خَطَرْ صُوفى قَصرْ

بَصْرَه قُصُورْ ناقِصْ طالِبْ سَرَطانْ أَطْرافْ

إِطلاقْ صُورَتْ أُصُولْ نَصِيبْ طَرَفْ نُقْصْ

آنَا سزنك طَرَفكز دانْ سَلامْ أَيتدمْ * سَنْ بوكون بزگا أَفطارغا كلگرسَنْ -
مَنْ سزگا خَطْيازب بيررمنْ * طَهارَتْ آلدمْ نَمازْ اوقدمْ * أَخْلاصْ ايله
سَبَقْمنى اوقدمْ * صابرْ اوقدى - صادقْ يازويازدى - طاهرْ اوينابْ
خَطا قيلدى * أَمامْ خَطيبْ خُطْبَه اوقيدرْ ❁

قارتلارْ سوزى : صَبرتوبى سارى آلتونْ ❁

(٣٥ نچى درس)

ح ـحـ ـح ـحـ

حا حو حى حَ حُ حِ

حَىْ أَرْتِحالْ أَحْمَدْ صاحِبْ نُوحْ

حالْ حَلِيمْ إِحْتِمالْ صَحِيفَه حَرَفْ

حَسَنْ حَرَامِ أَحْمَقْ حُسَيْنْ حَسَدْ
حَجْ مُحَارَبِه حَاكِمْ حَبِيبْ حَسِيبْ
حَامِلْ صَالِحْ أَحَدْ حُرْمَتْ أَبُوحَنِيفه

ع ع ء ع

عا عَ عو عُ عى عِ

عَنْ عَارِفْ عَاصِى نِعْمَتْ رُكُوعْ عَلى
سَمِيعْ إِعْلَامْ جُمْعَه عَرَبْ عُمَرْ أَعْلَمْ
جَامِعْ عِلْمْ مَعْرُوفْ عِيدْ عَرَبِى إِعْتِبَارْ
عِلَاجْ عَامِلْ عَالِمْ كَعْبَه وَاسِعْ عَمَلْ
إِسْتِعْمَالْ عَالِى عَقْلْ إِعْلَانْ إِعْتِمَادْ مُنْعِمْ

خَطِيبْ جُمْعَه‌ده خُطْبه اوقيدرْ * عالِمْ‌كشى عَقللى بولا * عِلمْ عَقلْنك چراغيدرْ * حَقْ سوزْ آچى بولورْ * عَلى كوبْ زَحْمَتْ چيكْدى * عَقْللى

كمْسه سوْزْنى كاملْ آتْلارْ * قهملى كمْسه آزْدينْكوْبنى آتْلارْ * نوحْ پيغمبرْ زمانندە بيكْ زورْ طوفانْ بولدى ❀

قارتْلار سوْزى : عَقللى‌نك آتيدا آرماى ـ تونيدا توزماى ❀

(٣٦ نچى درس)

ث ثـ ثـ ـث

ذ ذ ـذ ـذ

ثا ثَ ثو ثُ ثى ثِ

ذا ذَ ذو ذُ ذى ذِ

ثانِى ثاقِبْ أَمْثالْ كَثِيرْ مِيراثْ

ثامِنْ مَثَلْ ثُلُثْ وارِثْ ثُبُوتْ

ثالِثْ مِثالْ ثَلاثْ عُثْمانْ ثِقْلْ

ثابِتْ مِثْقالْ ثَمَنْ إِثْباتْ أَثْلاثْ

أَذانْ ذِكْرْ ذَهَبْ مَذْهَبْ ذَوقْ

أِذنْ ذاكَ ذاكِرْ ذاهِبْ مَذْمومْ

ذَمْ ذِهنْ عَذابْ تَذْكِره مَذْكُورْ

أِذا عُذرْ أِذهابْ أُستاذْ مَعذورْ

آلتی مثقالْ چایْ آلدمْ * نعمانْ ثابتْ اوغلی بو سوزنی أثباتْ قیلدی * عثمانْ آغاسنْدانْ میراثْ آلدی * بو مثللرنی توغری کلمیدرْ * أُستاذمز عالِمْ کشی ایدی * گناهکارْ کشیگا آخرتده عَذابْ قاتیدرْ * ذاکِرْ أفندی أذان أیتماگه أذنْ آلدی ❁

کونْ أسملری: شنبه - یکشنبه - دوشنبه - سهشنبه - چهارشنبه - پنجشنبه - جمعه *

(٣٧ نچی درس)

ض ضـ ـضـ ـض

ظ ظـ ـظـ ـظ

ضا ضَ ضو ضُ ضی ضِ

ظا ظَ ظو ظُ ظی ظِ

قَضا راضی أَرْضْ ضَعیفْ ضابِطَه

رِضا ماضى قَرض ضَرَر حَضرَت

أَعضا فاضِل بَعض ضِيا ضَبطِيه

اِمضا حاضِر فَرض أَفضَل رَمَضان

قاضِى ضايع عَرَض حُضُور عَرضِحال

ظاهِر ظُهُر ظَرِيف أَعظَم مُناظَره

ظالِم ظُهُور نَظَر واظِب لَفظ

ظَن ظَفَر ناظِر ناظُوره مُظهِر

ظُلم ظَرف عَظِيم مَظلُوم مَظرُوف

رَمَضان آينده هركَسك روزه فَرض * حَضرَت رَسولدن صوڭره حَضرَت أَبُوبَكر ـ آندن صوڭره حَضرَت عُمَر ـ آندن صوڭره حَضرَت عُثمان ـ آندن صوڭره حَضرَت عَلى خَلِيفه اولدیلر * بز امامِ أَعظَم أَبُوحَنيفه مَذهَبندهيز * قَضاغه راضى اولمالى كَرَك * ظَريف مَظلوم كشى * هر

مکتبلی

مَكْتَبَه بر ناظر بار * اول قاضی‌غه عَرض حال یازب بیردی ـ قاضی حُکْم قیلدی * بویل هَواده بریولدز ظُهور ایندی ❁

(۳۸ نچی درس)

ءِ ءَ ءُ ء = همزه

بآءُ	صآئِمْ	اِعْطآءُ	بِئْس	جآءَتْ
تآءُ	سآئِرْ	حَيآءُ	مَأْخَذْ	بَرَآءَتْ
جآءَ	قآئِمْ	ظُرَفآءَ	مَأْخُوذْ	جبْرآئِيلْ
مآءَ	سآئِلْ	أَوْلِيآءُ	مَأْجُورْ	عَزْرآئِيلْ
شآءَ	فَضآئِلْ	أَتْقِيآءَ	مَأْثُورْ	مِيكآئِيلْ
سآءَ	خَصآئِلْ	اِنْشآءَ	سُؤُرْ	اِسْرآئِيلْ
دُعآءُ	مَسآئِلْ	مآئِده	سُؤآلْ	قِرآءَتِ‌تُرْكى
سِىءَ	مآئِلْ	فآئِده	مَآلْ	قِرآءَتِ‌عَرَبى
جِىءَ	أَعْضآءُ	طآئِفه	سَئِلَ	سَجْدهٔ‌سَهْو
سُوءَ	أَشْيآءُ	مَلآئِكَة	مَسْئَله	أَثْنآءِ‌مُحاربه

أُلوغ مَلَكْلَر : جبْرائيل ـ عَزْرائيل ـ أسْرافيل ـ ميكائيل * اوِل بندن سُؤال قيلدى * بو مَسْئَلَه قايدان مأخوذدر * رَجَب آيى نك باش جُمعه كيچه سى رَغائب بيرامى در * شَعْبان آيى نك اون بشنچى كيچه سى بَرآءَت بَيْرامى در * رَمَضان شَريف آينده قرآن قراءَت ايتمك بيك ثوابلى در * بو كتاب قراءَت تركى نى تعليم ايدر * بو مأثور دعالارنى اوقساڭز فائده تاپارسڭز * سُؤر قالدق آش در * صائم روزه توتوچى در * رَمَضان شَريف نك يكرمى يدنچى كيچه سى قَدر كيچيدر ❁

(عربى حروف هجا)

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د
ألف	با	تا	ثا	جيم	حا	خا	دال
ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط
ذال	را	زا	سين	شين	صاد	ضاد	طا
ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م
ظا	عين	غين	فا	قاف	كاف	لام	ميم
ن	و	ه	لا	ى	❁		
نون	واو	ها	لام‌الف	يا	❁		

(۳۹ ویں درس)

ایکی اوُست - (ـــً) = أَنْ - تنوین فتح

اً = أَنْ ءً = أَنْ باً = بَنْ جاً = جَنْ ةً (ةً) = تَنْ حاً = حَنْ

أَبًا = أَبَنْ ذِهْنًا = ذِهْنَنْ آيَةً = آيَتَنْ

فِكْرًا = فِكْرَنْ مَآءً = مَآءَنْ عادَةً = عادَتَنْ

مَسْمُومًا حَقِيقَةً عادَةً حِكْمَةً مَأْمُورًا

عَقْلًا عِلْمًا حُرْمَةً رُتْبَةً مَأْذُونًا

رِعايَةً فِعْلًا قاعِدَةً فِكْرًا مَجْرُوحًا

ذِهْنًا نَقْلًا مَحْبُوبًا مَغْرُورًا اِسْتِحْقاقًا

ایکی آست - (ـــٍ) = اِنْ - تنوین کسر

ءٍ = إِنْ بٍ = بِنْ تٍ = تِنْ ثٍ = ثِنْ جٍ = جِنْ دٍ = دِنْ

أَبٍ = أَبِنْ نَباتٍ = نَباتِنْ عَطآءٍ = عَطاءِنْ

نَقْلٍ = نَقْلِنْ طَرَفٍ = طَرَفِنْ كَرَامَةٍ = كَرَامَتِنْ

لِسَبَبٍ مَوْتٍ أَعْضَاءٍ نَقْلٍ ضَلَالٍ

حَاسِدٍ بَنَاتٍ لِفِعْلٍ جَلَالٍ غَاسِقٍ

مَعْدَنٍ بِذِكْرٍ كِلَالٍ جَاهِلٍ حَيْوَانٍ

لِكَسْبٍ مِنْ عِلْمٍ تِجَارَةٍ عَطَآءٍ لِحَقِيقَةٍ

ایكی اوتره – (ـٌ) = اُنْ – تنوین ضم

ءٌ = أُنْ دٌ = دُنْ رٌ = رُنْ سٌ = سُنْ صٌ = صُنْ

فِعْلٌ = فِعْلُنْ ميراثٌ = ميراثُنْ أَخٌ = أَخُنْ

هَمْزَةٌ = هَمْزَتُنْ سَمَاءٌ = سَمَاءُنْ زَوْجٌ = زَوْجُنْ

لآئِقٌ صِرَاطٌ عَزِيزٌ رَؤُفٌ سَاعَاتٌ

غَلِيظٌ رُؤُسٌ صَالِحٌ رَوَاجٌ مِيرَاثٌ

سائِلْ مَرْحَمَةْ صائِمْ سَمِيعْ مَأْذُونْ

كَثِيرْ شَدِيدْ مِرْقاةْ عارِفْ حَبِيبْ

حَمِيدْ غَفُورْ كَرِيمْ جاهِلْ مَشْرُوعْ

اوڸ بو كتابْنى مَكّا مَمْنونًا بيرْدى * بو آشْ حَقيقَةً بيلكْ بَخْشى أشْدرْ * آنْداىْ يمانْ سوْزْ عَقْلاً وحكْمَةً بيلكْ مَجْرُوحْدرْ * بو سوْزْكز قاعدَةً موافق توْگلْدرْ * رَسوْلِ أكْرَمْنكْ دوْرتْ دوسْتى : أَبُوبَكْر ـ عُمَر ـ عُثْمان عَلى نى ـ چهارْيارْ ديرلَرْ *

(٤٠ نجى درس)

تَشْديد ـ (ــّـ) ـ شدّة

تّ = تتَ ثّ = ثثَ جّ = ججَ زّ = ززَ سّ = سسَ

ردّ = رَدْدَ عمّ = عَمْمَ ربّ = رُبْبَ جلّ = جَلْلَ

أَنّ = أنْنَ ودّ = وَدْدَ فرّ = فَرْرَ ثمّ = ثُمْمَ

أَنَّ جَلَّ عِزَّتْ عِدَّتْ مُرَكَّبْ مُكَرَّمْ

مَنَّ مِلَّتْ شَرَفَ لَذَّتْ نِيَّتِ مُنَوَّرْ

جَدَّ مِنَّتْ دِقَّتْ قِلَّتْ سَلَّمَ مُحَرَّمْ

أَمَّا = أَمْمَا اِلَّا = اِلْلَا قَهَّارْ = قَهْهَارْ جَبَّارْ = جَبْبَارْ

عَمَّا أُنَّا عَلَّامْ كَرَّاتْ وَهَّابْ مُعَظَّمْ

لَمَّا كَلَّا جَلَّادْ صَحَّافْ شَوَّالْ مُيَسَّرْ

مَكَّهِٔ مُكَرَّمَه مَدِينَهِٔ مُنَوَّرَه

تِّ = تتِ صِّ = صصِ کِّ = ککِ وِّ = ووِ ذِّ = ذذِ

رَبِّ = رَبْبِ يَسِّرْ = يَسْسِرْ تَمِّمْ = تَمْمِمْ بِرِّ = بِرْرِ

أُمِّ حُبِّ كَرِّمْ اِتِّفَاقْ مُجَدِّدْ مُتَكَلِّمْ

جَدِّ سَلِّمْ مُعَلِّمْ اِتِّصَالْ مُبَشِّرْ مُتَشَكِّرْ

سِرِّ فَعِّلْ كَلِّمْ مُدَقِّقْ مُتَنَعِّمْ صَرِّفْ

رّ = ررْ   لّ = للْ   مّ = ممْ   نّ = ننْ   یّ = ییْ

سبّ = سبب   كلّ = كلل   تصوّر = تصوور

عمّ   ربّ   تفخّر   تشكّر   تولّد   تنزّل

أیّ   تعلّم   تقدّم   تفنّن   توهّم   تنوّع

جدّ   تكبّر   توكّل   تصرّف   تكثّر   توسّط

كرّة   متنفّر   متعلّم   معزّز   دلّال

مرّة   فعّال   تمدّح   خفّاف   فتّان

همّت   أمّهات   علّت   تسلّم   تجنّن

مكرّم   متنبّی   انسیّت   مؤذّن   معیّن

شدّة   بحّاث   ضدّیت   تصوّف   مكعّب

متفكّرا   مدوّرا   عافیّت   مزیّن   حیثیّت

متأهّل   اتّحاد   صحّت   مربّع   مسدّس

سحّار   تفكّر   موفّق   تطوّع   خاصيّت

بوڭا تشكّر ايت ! ـ أوّل يخشى تفكّر ايت ـ سوڭره سويله ! * تكبّر أيلمه ! * أنسان دنياده تكثّر ايتدى * محرّم آينڭ أوّل كونى ياڭا يل باشى ـ اونونچى كونى عاشورا بيرامى در * رمضان عيدى شوّال آينڭ أوّل كوننده بولا * سزنه اوچون متفكّر سڭز ؟ * ألوغ آغاڭز متأهّل مى در ؟ * قايا بارماغه نيّت ايتدڭز ؟ * بو أش اوچون سزده بر همّت ايدڭز ! * سويله‌گانمنى تفكّر ايتدڭزمى ؟ * باشقا بر نرسه تصوّر ايتكان ايدم * سزكمدان متنفّر سڭز ! * سبقمنى بلگانلكمه تفخّر ايله‌من * شولاى ترشساڭز صنفڭزداغى ايبداشلرڭزدان تقدّم ايدرسڭز ! * اول بندن قوّتلى در * دقّت ايتساڭ هر شى‌نى بلرسڭ *

(٤١ نچى درس)

(ّ ـ ِّ ـ ّ)

ثًّا = ثنا   جًّا = جنا   رِّ = رر   شّ = شش   طّ = طط

حًّا = حنا   دِّ = دد   سِّ = سس   صّ = صص   عّ = عع

حبّا = حببا حدّ = حدد فنّ = فنن

حرّ = حرر مدنيّ = مدنيي قويّ = قويي

حبّا كلّا عمّ شمّ ضرّ شافعيّ

حدّ صفّا حيّ سبّ عمّا حنفيّ

جدّ صمّا قويّ فنّ مدّ مالكيّ

حرّ حبّ سرّا ربّ سبّا حنبليّ

كلّ بحقّ شقّ عليّ كوفيّ مدنيّ

(٤٢ نجی درس)

حرف قمریه‌لر :

ا (ء) ب ج ح خ ع غ ف ق ك

م و ه ى

(أَلْ)

أَلْحَمْدُ أَلْعَطَآءُ أَلْمَكَانُ أَلْحِمَارُ أَلْكَاتِبْ

اَلْحالُ اَلْعِزَّةُ اَلْبِرُّ اَلْغُلامُ اَلْمَرامُ

اَلْجَلالُ اَلْفارِقُ اَلْاِيمانُ اَلْعالَمِينَ اَلْقادِرُ

اَلْعالِمُ اَلْكَلِمَةُ اَلْجَهْلُ اَلْهادِى اَلْهِمَّةُ

بَ الْ = بَلْ تِ الْ = تِلْ ثُ الْ = ثُلْ جِ الْ = جِلْ

حُ الْ = حُلْ خَ الْ = خَلْ دَ الْ = دَلْ ذِ الْ = ذِلْ

رُ الْ = رُلْ زِ الْ = زِلْ سُ الْ = سُلْ شَ الْ = شَلْ

ضِ الْ = ضِلْ طُ الْ = طُلْ ظِ الْ = ظِلْ غُ الْ = غُلْ

فَ الْ = فَلْ قَ الْ = قَلْ كِ الْ = كِلْ لُ الْ = لُلْ

مَ الْ = مَلْ وَ الْ = وَلْ هِ الْ = هِلْ ىُ الْ = يُلْ

رَبِّ الْعالَمِينَ * اَنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ * وارِثُ الْمالِ * بِرُوحِ الْقُدُسِ *
يَكادُ الْبَرْقُ * وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ * غَيْرِ الْمَغْضُوبِ * حَذَرَ الْمَوْتِ *
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * مَرَضُ الْفالِجِ * صِراطٌ مُسْتَقِيمٌ * واعِظُ الْمَكَّةِ *

شَرْعُ الْاِسْلَامِ * أَوْصافُ الْعُلَماءِ * فى أُفُقِ الْمَعالى * وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ * بِعَصاكَ الْحَجَرَ * وَأَهْلِ الْعِلْمِ * أَهْلُ الْاِسْلَامِ * وَالْيَوْمِ الْآخِرِ * وَهُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ * كانَ مِنَ الْكافِرِينَ * هُمُ الْمُفْسِدُونَ * وَيُفْسِدُونَ فِى الْأَرْضِ * اِنَّهُ الْحَقُّ * لَهُ الْمُلْكُ * وَلَا تَسْقِى الْحَرْثَ ۞

﴿ ٤٣ نجى درس ﴾

حرف شمسيه‌لر :

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض

ط ظ ل ن ۞

أَلتُّرابُ - أَتْتُرابُ أَلثَّوابُ - أَثْثَوابُ أَلدُّعاءُ - أَدْدُعاءُ

أَلتَّناوُلْ	أَلثّامِنْ	أَلدُّرُّ	أَلذَّوْقُ	أَلرَّحْمَةُ
أَلزَّوْجُ	أَلسَّيْفُ	أَلشَّهادَةُ	أَلصَّدْرُ	أَلضّارِبُ
أَلطّاهِرُ	أَلظُّلْمُ	أَلنُّورُ	أَلنِّهايَةُ	أَلطَّمَعُ
أَلصّافِى	أَلرَّحْمانُ	أَلرَّحِيمُ	أَلرَّجِيمُ	أَلشَّيْطانُ

بِ ٱلتَّ = بِتَّ	تُ ٱلثَّ = تُثَّ	جِ ٱلدِّ = جِدِّ
حِ ٱلذِّ = حِذِّ	خُ ٱلرَّ = خُرَّ	دِ ٱلزَّ = دِزَّ
ذُ ٱلسَّ = ذُسَّ	رَ ٱلشُّ = رَشُّ	زَ ٱلصَّ = زَصَّ
سَ ٱلضَّ = سَضَّ	شَ ٱلطُّ = شَطُّ	صِ ٱلظَّ = صِظَّ
عُ ٱلنِّ = عُنِّ	فَ ٱلتُّ = فَتُّ	قِ ٱلثَّ = قِثَّ
كَ ٱلدُّ = كَدُّ	لِ ٱلذِّ = لِذِّ	مُ ٱلرِّ = مُرِّ
نِ ٱلزِّ = نِزِّ	هُ ٱلشَّ = هُشَّ	يِ ٱلصِّ = يِصِّ

أَلْمَلِكُ ٱلصَّالِحُ * كَلِمَةُ ٱلتَّوْحِيدِ * كَلِمَةُ ٱلتَّمْجِيدِ * وَٱلثَّوَابُ * مِنْهُ ٱلنَّهَارَ * فِى ٱلصُّورِ * أَلرَّحِيمُ * مِنَ ٱلشَّجَرِ * خَلَقَ ٱلسَّمٰوَاتِ * فِى جَنَّاتِ ٱلنَّعِيمِ * يَوْمُ ٱلدِّينِ * قَاصِرَاتُ ٱلطَّرْفِ * شَجَرَةُ ٱلزَّقُّومِ * مَعَهُ ٱلسَّعْىَ * أَلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ * وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَاةَ * لَنَحْنُ ٱلصَّافُّونَ * عَلَيْهِ ٱلذِّكْرُ * مِنَ ٱلصَّابِرِينَ * سَوَاءُ ٱلصِّرَاطِ * بِٱلْعَشِىِّ ٱلصَّافِنَاتُ * وَٱلصَّافَّاتِ * فَٱلزَّاجِرَاتِ * مِنَ ٱلصَّالِحِينَ * مِنَ ٱلصَّابِرِينَ * ذِى ٱلذِّكْرِ * بَعْدَ ٱلتَّصَوُّرِ * أَلْحَرْفُ ٱلثَّانِى ❁

الفصل

أَلْفَضْلُ بِالْعَقْلِ وَالْأَدَبِ لَا بِالْأَصْلِ وَالنَّسَبِ * حُسْنُ الْأَدَبِ يَسْتُرُ قُبْحَ النَّسَبِ * سَلَامَةُ الْإِنْسَانِ فِى حِفْظِ اللِّسَانِ * اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ * وَعَلَيْكُمُ السَّلَامُ * أَللّٰهُمَّ أَغْنِنِى بِالْعِلْمِ وَزَيِّنِّى بِالْحِلْمِ وَأَكْرِمْنِى بِنُورِ الْفَهْمِ وَجَمِّلْنِى بِالْعَافِيَةِ ۞

(٤٤ نجى درس)

ىٰ = آ　　يٰ = آ

عَلٰى	مَرْضٰى	أَعْلٰى	عِيسٰى	فَسَوّٰى	
مُوسٰى	تَوَلّٰى	نَسْعٰى	تَرْضٰى	تُرِيهِمْ	
أَتْقٰى	تَعَالٰى	يَحْيٰى	فَسَوّٰى	تَجْوِيهِمْ	
فَهَدٰى	آتِيكُمْ	الْمَرْعٰى	الْحُسْنٰى	التَّوْرٰيةَ	
حَتّٰى	اِلٰى	الْقٰى	الْهُدٰى	مَأْوٰيهِمْ	

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرٰيةَ فِيهَا * فِى مَا آتٰيكُمْ * وَتَرٰى كَثِيرًا مِنْهُمْ * وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰى أَوْعَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ * وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا * أَوْلٰى لَكَ فَأَوْلٰى *

وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوسٰى تَكْلِيمًا * مَآ أَغْنٰى عَنْهُ * عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى * سَيَصْلٰى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ * وَمَآ أَدْرٰيكَ مَاهِيَهْ * رَبَّكَ أَوْحٰى لَهَا * هَلْ أَتٰيكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ * كَلَّآ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغٰى * أَنْ رَّاٰهُ اسْتَغْنٰى * إِنَّ إِلٰى رَبِّكَ الرُّجْعٰى * هَلْ أَتٰيكَ حَدِيثُ مُوسٰى ۞

(٤٥ ویں درس)

و = آ وا = آ

اَلصَّلٰوةُ اَلرِّبٰوا خٰواجه اَلزَّكٰوةُ خٰواه

میخٰواهی اَلْحَيٰوةُ نخٰواهْ خٰوارَزْمْ

ہٰ = ها ذٰ = ذا لٰ = لا

هٰذا بِذٰلِكَ اِلٰهْ اَللّٰهُمَّ مع ذٰلِكَ

لِهٰذا كَذٰلِكَ اِلٰهِی هٰٓؤُلَآءِ مَعَ هٰذا

ذٰلِكَ فَذٰلِكَ لٰـكِنْ أُولٰٓئِكَ مَلٰٓئِكَةُ

ذٰلكَ فَضْلُ ٱللّٰهِ ۞ لِأَجْلِ ذٰلكَ ۞ وَكَانَ ٱللّٰهُ عَلٰى ذٰلكَ قَدِيراً ۞
أَلْمُقِيمِينَ ٱلصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ ٱلزَّكٰوةَ ۞ آمَنْتُ بِٱللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهِ ۞
لَا إِلَى هٰٓؤُلَاءِ ۞ وَأَخْذِهِمُ ٱلرِّبٰوا ۞ لَا إِلٰهَ إِلَّا ٱللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ ٱللّٰهِ ۞
إِنَّمَا ٱللّٰهُ إِلٰهٌ وَاحِدٌ ۞ بَيْنَ ذٰلكَ سَبِيلاً ۞ فَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنِينَ ۞
هُمْ عَنْ صَلٰوتِهِمْ سَاهُونَ ۞ لَا أُقْسِمُ بِهٰذَا ٱلْبَلَدِ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهٰذَا
ٱلْبَلَدِ ۞ أَلْحُكْمُ إِلٰهٌ وَاحِدٌ ۞

(٤٦ ویں درس)

وا = و

تَتَّقُوا قَالُوا اُوتُوا وَارْكَعُوا تَعْدِلُوا تُحْسِنُوا
كُونُوا كَتَبُوا آمَنُوا وَأَقِيمُوا تُصْلِحُوا تَسْتَطِيعُوا

وَأَنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا * وَلَنْ تَسْتَطِيعُوٓا أَنْ تَعْدِلُوا * وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ
بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ * وَأَقِيمُوا ٱلصَّلٰوةَ وَآتُوا
ٱلزَّكٰوةَ وَارْكَعُوا مَعَ ٱلرَّاكِعِينَ * أُوتُوا الْكِتٰبَ * وَاتَّقُوا ٱللّٰهَ *
أَنْ تَجْعَلُوا لِلّٰهِ * حَتّٰى يَخُوضُوا * قَامُوا كُسَالٰى * فَقَدْ سَأَلُوا مُوسٰى
أَكْبَرَ * حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَا ۞

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

أَبْجَدْ هَوَّزْ حُطِّي كَلَمَنْ سَعْفَصْ قَرَشَتْ

١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ ١٠ ٢٠ ٣٠ ٤٠ ٥٠ ٦٠ ٧٠ ٨٠ ٩٠ ١٠٠ ٢٠٠ ٣٠٠ ٤٠٠

ثَخَذْ ضَظِغْ لَا فَتَبَارَكَ اللّٰهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

٥٠٠ ٦٠٠ ٧٠٠ ٨٠٠ ٩٠٠ ١٠٠٠

﴿ أيمانٌ مُفَصَّلٌ ﴾

آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللّٰهِ تَعَالَى وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ

﴿ كَلِمَةُ الشَّهَادَةِ ﴾

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

﴿ كَلِمَةُ التَّوْحِيدِ ﴾

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞

ثناء

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰى جَدُّكَ
وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ وَلَا اِلٰهَ غَيْرُكَ ۞

(سورة الفاتحة)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِينَ ۞ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۞ مٰلِكِ
يَوْمِ الدِّينِ ۞ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۞ اِهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۞ صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۞
غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۞ آمِينْ ۞

(سورة الناس)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۞ مَلِكِ النَّاسِ ۞ اِلٰهِ النَّاسِ ۞
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ ۞ الْخَنَّاسِ ۞ الَّذِى يُوَسْوِسُ
فِى صُدُورِ النَّاسِ ۞ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۞

(سورة الفلق)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۞ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۞ وَمِنْ شَرِّ

غاسقٍ إذا وقب ❀ ومن شرّ النفاثات في العقد ❀
ومن شرّ حاسدٍ إذا حسد ❀

(سورة الاخلاص)

بسم الله الرحمن الرحيم

قل هو الله أحد ❀ الله الصمد ❀ لم يلد ❀ ولم
يولد ❀ ولم يكن له كفوا أحد ❀

(سورة الكوثر)

بسم الله الرحمن الرحيم

إنا أعطيناك الكوثر ❀ فصلّ لربك وانحر ❀
إن شانئك هو الأبتر ❀

(سورة العصر)

بسم الله الرحمن الرحيم

والعصر ❀ إن الإنسان لفي خسر ❀ إلا الذين آمنوا
وعملوا الصالحات وتواصوا بالحق ❀ وتواصوا بالصبر ❀

(سورة القدر)

بسم الله الرحمن الرحيم

إنا أنزلناه في ليلة القدر ❀ وما أدريك ما ليلة

الْقَدْرِ ۝ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ ۝ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۝
تَنَزَّلُ الْمَلٰئِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ
أَمْرٍ ۝ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝

(سورة الضحى)

بسم اللّٰه الرحمن الرحيم

وَالضُّحَى ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى ۝ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى ۝
وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَى ۝ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَى ۝ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى ۝ وَوَجَدَكَ ضَالًّا
فَهَدَى ۝ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى ۝ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا
تَقْهَرْ ۝ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ۝ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

(سورة الشمس)

بسم اللّٰه الرحمن الرحيم

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ۝ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا ۝ وَالنَّهَارِ إِذَا
جَلَّاهَا ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ۝ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ۝
وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ۝ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۝ فَأَلْهَمَهَا

فَجُورَهَا وَتَقْوٰيهَا ❀ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا ❀ وَقَدْ خَابَ
مَنْ دَسّٰيهَا ❀ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوٰيهَا ❀ إِذِ انْبَعَثَ أَشْقٰيهَا ❀
فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللّٰهِ نَاقَةَ اللّٰهِ وَسُقْيٰهَا ❀ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا ❀
فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ فَسَوّٰيهَا ❀ وَلَا يَخَافُ عُقْبٰيهَا ❀

تشهد

أَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوٰاتُ وَالطَّيِّبَاتُ. اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ. اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ❀

صلوات

أَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى إِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ❀ أَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى إِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ❀

قنوت دعاسى

أَللّٰهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنَسْتَهْدِيكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتُوبُ إِلَيْكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ نَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ

مَنْ يَفْجُرُكَ * أَللّٰهُمَّ أِيّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلّى وَنَسْجُدُ وَأِلَيْكَ نَسْعى وَنَحْفِدُ نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشى عَذابَكَ أِنَّ عَذابَكَ بِالْكُفّارِ مُلْحِقٌ ۞

﴿ هر نماز سوڭنده اوقلاچاق دعا ﴾

أَللّٰهُمَّ تَقَبَّلْ مِنّا صَلٰوتَنا وَصِيامَنا وَقِيامَنا وَقِراۤءَتَنا وَرُكُوعَنا وَسُجُودَنا وَقُعُودَنا وَتَسْبِيحَنا وَتَهْلِيلَنا وَتَخَشُّعَنا وَتَضَرُّعَنا * أَللّٰهُمَّ تَمِّمْ تَقْصِيرَنا وَتَقَبَّلْ تَمامَنا وَاسْتَجِبْ دُعاۤئَنا وَاغْفِرْ أَحْياۤئَنا وَارْحَمْ مَوْتَيْنا يا مَوْلينا * أَللّٰهُمَّ أَحْفَظْنا يا حَفِيظُ مِنْ جَمِيعِ الْبَلايا وَالْأَمْراضِ *

أَللّٰهُمَّ تَقَبَّلْ مِنّا هٰذِهِ الصَّلٰوةَ الْفَرْضَ مَعَ السُّنَّةِ مَعَ جَمِيعِ نُقْصاناتِها بِفَضْلِكَ وَكَرَمِكَ وَلاتَضْرِبْ بِها وُجُوهَنا يا أِلٰهَ الْعالَمِينَ وَيا خَيْرَ النّاصِرِينَ تَوَفَّنا مُسْلِمِينَ وَأَلْحِقْنا بِالصّالِحِينَ * وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ * وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعالَمِينَ * بِرَحْمَتِكَ يا أَرْحَمَ الرّاحِمِينَ ! ۞

﴿ أذان دعاسى ﴾

أَللّٰهُمَّ رَبَّ هٰذِهِ الدَّعْوَةِ التّامَّةِ وَالصَّلٰوةِ الْقائِمَةِ آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَالدَّرَجَةَ الْعالِيَةَ الرَّفِيعَةَ وَابْعَثْهُ مَقامًا مَحْمُودًا الَّذِى وَعَدْتَهُ وَارْزُقْنا شَفاعَتَهُ يَوْمَ الْقِيامَةِ أِنَّكَ لاتُخْلِفُ الْمِيعادَ * بِرَحْمَتِكَ يا أَرْحَمَ الرّاحِمِينَ ! *

۞ رمضان روزه‌سی‌نڭ نیتی ۞

نَوَيْتُ أَنْ أَصُومَ صَوْمَ شَهْرِ رَمَضَانَ مِنَ الْفَجْرِ اِلَى الْمَغْرِبِ خَالِصًا لِلّٰهِ تَعَالَى ۞

۞ آغز آچقانداغی دعا ۞

أَللّٰهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ أَفْطَرْتُ * وَلِصَوْمِ غَدٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ نَوَيْتُ * فَاغْفِرْ لِي يَا غَفَّارُ مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ * بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ! ۞

۞ تراویح نمازندان سوڭ اوقلاچاق دعا ۞

أَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ وَسَلِّمْ * أَللّٰهُمَّ زَيِّنَّا بِزِينَةِ الْاِيمَانِ وَشَرِّفْنَا بِشَرَافَةِ الْهِدَايَةِ وَالْعِرْفَانِ وَأَكْرِمْنَا بِصِيَامِ شَهْرِ رَمَضَانَ وَارْزُقْنَا الْجَنَّةَ وَالْغُفْرَانَ وَتَقَبَّلْ مِنَّا تَرَاوِيحَنَا بِالْفَضْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاسْتَجِبْ دُعَاءَنَا يَا حَنَّانُ بِفَضْلِكَ وَجُودِكَ يَا مَنَّانُ * بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ! ۞

۞ آية الكرسى ۞

أَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ج لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ ج لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ط مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ ط يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ج وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَاءَ ج وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ ج وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا ج وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۞

﴿ درس باشلاندقدا اوقلاجاق دعا ﴾

أَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا عِلْمًا نَافِعًا وَحِفْظًا كَامِلًا وَذِهْنًا شَامِلًا وَطَبْعًا رَضِيًّا وَفَهْمًا زَكِيًّا وَتَوْفِيقًا بِالسَّعَادَةِ وَالْعَافِيَةِ لِتَحْصِيلِ الْعُلُومِ * أَللّٰهُمَّ أَخْرِجْنَا مِنْ ظُلُمَاتِ الْوَهْمِ وَأَكْرِمْنَا بِفَضْلِكَ بِنُورِ الْفَهْمِ * أَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا أَبْوَابَ عِلْمِكَ وَانْشُرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ رَحْمَتِكَ وَإِحْسَانِكَ * أَنْتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ * آمين ! ۞

﴿ درسدن بوشاندقدا اوقلاجاق دعا ﴾

أَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي أَخْرَجَنَا مِنْ ظُلُمَاتِ الْوَهْمِ وَالْجَهْلِ وَنَوَّرَ قُلُوبَنَا بِتَحْصِيلِ الْعِلْمِ وَالْفَهْمِ * رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ * أَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلِوَالِدَيْنَا وَلِأُسْتَاذِنَا وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَسَلِّمْ دِينَنَا وَدُنْيَانَا وَاجْعَلْ مَلِكَنَا رَؤُفًا وَمُشْفِقًا لَنَا بِحَقِّ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى سَيِّدِ الْكَوْنَيْنِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ * آمين ! ۞

﴿ قرآن اوقغاندان صوڭ اوقلاجاق دعا ﴾

أَللّٰهُمَّ بَلِّغْ ثَوَابَ مَا قَرَأْنَاهُ وَنُورَ مَا تَلَوْنَاهُ فِي هٰذِهِ السَّاعَةِ الْمُبَارَكَةِ الشَّرِيفَةِ مِنْ كَلَامِكَ الْقَدِيمِ وَكِتَابِكَ الْكَرِيمِ هَدِيَّةً مِنَّا وَصِلَةً إِلَى أَرْوَاحِ وَالِدِينَا وَمَشَايِخِنَا وَأَسَاتِيذِنَا وَأَجْدَادِنَا وَجَدَّاتِنَا وَآبَائِنَا وَأُمَّهَاتِنَا وَأَوْلَادِنَا وَأَبْنَائِنَا

وبناتنا وأزواجنا وأصحابنا وأحبابنا وأصهارنا وأخواننا وأخواتنا وأعمامنا وعماتنا وأخوالنا وخالاتنا وبمن أوصانا بالدعاء الخير وبمن يرجو لقائنا من بركات دعائنا خاصة وألى سائر المسلمين كافة وعامة * أللهم تقبل منا أنك أنت السميع العليم * أللهم ارحمني بالقرآن وأجعله لى أماما ونورا وهدى ورحمة وحجة يارب العالمين * أللهم شرفنا بشرافة القرآن وأكرمنا بكرامة القرآن وعززنا بعزة القرآن وأدخلنا الجنة بشفاعة القرآن * يا حى يا قيوم ياذا الجلال والأكرام * برحمتك يا أرحم الراحمين !

آشدان سوڭ اوقلاچاق دعا

ألحمد لله الذى أطعمنا وسقانا وجعلنا من المسلمين * أللهم أغفر للطاعمين والمستطعمين ومن كان سببا له * أللهم أجعل نعمتنا دائمة ودولتنا قائمة وأولادنا عالمين ولا تسلط علينا ظالمين * والحمد لله رب العالمين

جنازه نمازينك اوچونچى تكبيرندن سوڭ اوقلاچاق دعا

أللهم أغفر لحينا وميتنا وشاهدنا وغائبنا وصغيرنا وكبيرنا وذكرنا وأنثانا أللهم من أحييته منا فاحيه على الأسلام ومن توفيته منا فتوفه على الأيمان أللهم أن كان محسنا فزدفى أحسانه وأن كان مسيئا فتجاوز عنه

نصيحت

علم وعرفان وأدب وتربيه اوگرانب تربيه لی بولماق هر بر كچك وألوغ كشی لرگا بيك لازم (تيشلی) در . هركم قدرلی وأعتبارلی بولماقنی أستسه علم وأدب وعرفان اوگرانب أديب وكامل اولغای . ای اوغل! أديب وكامل بولماقنی أستر ايسك درسكه بار - ترش - اوگران - اوينغا آلدانما! اوين آدمگا آقچه ايكمك بيرمز . آقچه سز ايكمك آلنماز . اوين هيچ كمسه نگ قارنينی تويدرماز . ألوغ بولغاچ كچكلكده اوگرانگان وبلگان نرسه حاضر بولنمش كبك بولوب هم زحمتی تويلماز . ايمدی ای كوزم نوری ! بولارنی تگلا وبو نصيحت لرگه دقت ايت - قارشی لق ويالقاولق قيلما - اوقب يازماغا وعلم اوگرنمگا (ترش) أجتهاد قيل! چونكه اوقو ويازو دنياچه هم آخرتچه ايک ألوغ لازم بولغان شی در . بر آدم اوگرانب اوقو ويازو بلسه دنياده هيچ بر وقت آچ قالماز - هر يرده أعتبارلی وقدرلی بولور - وهر كشی آنگا قول كبی خدمت ايدب قول اوستنده توتار . علم وعرفان وأدب اوگرنگان بالالارنی وألوغ كمسه لرنی هر كشی سور - وهر يرده مقبول وأعتبارلی اولورلار . أما أدبسز وتربيه سز بالالارنی وألوغ لارنی هيچ كمسه سومز وأصلا قبول ايتمز . آلار قايابارسالاردا آلغا كيتمزلر وأعتبارلی اولمازلار - هر يرده آلارنی قاغارلار هم آلاردان باشقا كشی لر چيركانب قاچارلار .

ایمدی آدم اولماق اوچون هرکشی‌گه ایڭ أوّل اوقب یازب علم وتربیه وعرفان اوگرانمك تییش . چونکه آشاماق ـ أچمك ـ یوقلاماق ویاتب تورماقلقدا أنسان ایلان حیوان ایکسی‌ده بردر . أنسان‌نڭ حیواندان آیرماسی : علم اوگرانب اوقب یازماق ـ بخشی فعل ایله یامان فعل‌لرنی آیرب بخشی گوزل فعل‌لرنی تحصیل ایدب یامان فعل‌لرنی قویماق ـ بلمگاننی بخشی شیلرنی بلگان «عالم» کشی‌لردن وکتاب‌لاردان اوقب آڭلاماق ایلان اولور . بولارنی اوگرانه تورغان زمان کچکلیك زمانی در . چونکه کچکلیك یاش آغاچ کبی‌در . یاش آغاچنی نه قدر کاکری بولساده توغرا ایتماق یڭل‌در . بونڭ کبی أنسان‌نڭ‌دا کچکلکده تربیه وعلم قبول ایتوی یڭلراك بولور . أگر برکمسه کچکلکده علم وتربیه وعرفان اوگرانماینچه بوزق یاراماز فعل‌لر ایلن فعللنسه اول کشی‌نی ألوغلانغاچ شول بوزق یاراماز فعل‌لرینی تاشلاتب بخشی فعل وخلق‌لار ایلن فعللندرمك وخلقلاندرماق بیك آغر بولور . حتّی کاکری قارت آغاچنی توغری ایتو ممکن بولماغان کبی آنی‌ده بخشی توغری یولغا سالماق ممکن بولماس . کچکلك زمانی کبی ألوغ فرصت آلدا وقتده ـ أحمق بولماینچه ـ جناب حقغه تشکرلر ایدب ـ آزراق عقلڭز بار بالالار ـ وقتلارڭزنی بوشقا اوتکارماینچه ـ یاراماز وفائده‌سز اوین وباشقا بونڭ کبك

یاراماز فعللرنی وآشلرنی تاشلاب ـ یخشی وگوزل فعل وخلقلار
حاصل اینسه‌گز ـ توغان وقارنداشلرگز قاشنده قدرلی وأعتبارلی
اولرسگز . « ماشاءَ اللهُ ! شول آدمنك بالاسی نینداى یخشی وگوزل
چقدی ـ هنر ومعرفت حاصل ایدب حسن أخلاقلی بولدی » دیب ـ سزنی
بلگان وکورگان آدملر مدح وتحسین ایدرلر . شول کچکلك زمانینی
بوشقا اوتکارب ـ یامان ویاراماز فعللر ایلن فعللانب ـ یخشی
فعل وگوزل أخلاقنی اوگرنماساگز ـ سزنك هر کشی وأقرباگز
قاشنده أعتبارگز وقدرگز اولماینچه ـ « واه ـ بو بالا نینداى خیرسز
چقدی ـ آتاسی وآناسی نه قدر آنك حقنده غیرت وهمت ایتسه‌لرده
هیچ برسی یخشیلقغه کیتمادی » دیب ـ همه بلگان وکورگان آدم
سزنی عیب ایتر . بس آنداق اولسه هر آدم وبالالارغه علم هنر
ومعرفت أسباب جهالت (نادانلق) قارنغیلقندا قالماز اوچون ـ
قارنداش وأقربا قاشنده أعتبارلی وقدرلی اولایم ـ دیب ـ هرکشی
قاشنده عیبلی بولب قالماو نیتی ایلن ـ وقتنی بوشقا اوتکارماینچه
من اوقمشمن سز جاهلسز دیمك اوچون اولماینچه ـ بلکه منده خلقغه
علم اوگراتب خیرلی اولرمن ـ دیب ـ اوقب یازماغه ـ هنر
ومعرفت تحصیل ایتمککا ـ یخشی ویامان فعللرنی آیروب گوزل
خلقلار ایلن خلقلانماغه ـ ترشماق وغیرت ایتماك زیاده‌سی ایله لازمدر .

بزگا کم یقین ؟

بزگا همه نرسه‌دین یقین رحیم وکریم «جومارت» الله تعالی‌در . اول عظیم الشأن بزنی وبو جهاننی ـ کوکنی ویرنی ـ کوکداگی قویاش آی ویولدزلارنی ـ یرداکی بارچه حیوانلارنی ـ آغاچ واولنلرنی یراتقان ویوقدان بار قیلغان خالقمزدر ـ هم آشادقمز واچدکمز نعمتلرنی احسان قیلغوچی ربمزدر . بارچه مخلوقاتقه جان بیرب بزلرنی همه حیوانات‌دان کورکام صورتده قیلدی . اوزینی تانر اوچون ـ بنده‌لر اوزلرینه نه فائده‌لی ونه ضررلی ایکانلکنی بلب یاکلش یولدان چقب ـ توغری یولغا کیتماك اوچون عقل بیردی . کورر واوقر اوچون کوز بیردی . توتار ویازار واشلر اوچون قول بیردی . یورر اوچون کیراك یرگا بارب قایتر اوچون آیاق بیردی . یخشی سوزلرنی تگلار وایشتر اوچون قولاق بیردی . ایمدی هر کمسنه‌گا کیچه وکوندز ذات پاکینه قوللق وعبادت ایتمك ونعمتلرینه شکرلر قیلماق ـ وآندان قورقب یاوز ویامان اشلرنی قیلماینچه همان یخشی ایزگی اشلر قیلماق ـ وجهالتده قالماینچه علم ومعرفت اوگرانب یخشی فعللی وخلقلی اولماق بزنك اوزرمزگه بیك لازم وفرضدر . علم دیدکمز بلمگان نرسه‌لرنی اوگرانب تحصیل ایتماکدر . جهالت (نادانلق) کشی‌گا بلماکی لازم بولغان شیلرنی بلماوچیلکدر . ای اوغل ! سنکده عقلنك بار ـ قولك بار ـ آیاغك بار ـ کوزك

بار

بار ـ قولاغنگ بار ـ مدرسه‌گه بار اوگران ـ کتاب آل اوقو ـ آڭلا ـ اویـلا ـ سبقنی بلب قوی ـ اونوتمـا ـ قلم توت معلم أیتکان سوزلرنی تڭلا یازب قوی ـ وقوشقان أشلرینی أشله !

بزگا یول کورساتوچی ودین اوگراتوچی کم‌در ؟

بزگا دین وشریعت کورساتوچی عرب خلقندان قریش نسلندن بولغان عبد الله اوغلی پیغمبرمز محمد مصطفی صلّی الله علیه وسلّم در. اول عبد الله عبد المطّلب اوغلی ـ عبد المطّلب هاشم اوغلی ـ هاشم عبد مناف اوغلی‌در . محمد علیه السّلام مکهٔ مکرمه‌ده توغدی قرق یاشینه یتکانده أللّٰه تعالی طرفندان وحی کیلب پیغمبر بولدی. اون اوچ یلدان سوڭ ایللی اوچ یاشینه یتکانده اوزینڭ صحابه‌لری ایلن مدینهٔ منوّره‌گه کوچدی . بو کوچونی هجرة النّبی صلّی الله علیه وسلّم دیرلر ـ سنهٔ هجریه‌نڭ باشی اوشبودر . شول مدینهٔ منوّره‌ده اون یللاب عمر کیچوردکدان سوڭ آلتمش اوچ یاشنده وفات اولمشدر. اول بزگه وجمله أهل أسلامغه دین اوگراتدی ـ وآنی بلدردی ـ أللّٰه تعالی جانبندن اینمش قرآن کتاب وحدیث قالدردی ـ اوقرغا واوگرانرگا قوشدی : « اوزگزده بولماغان علم وهنرنی چین(خطای) یورتینا بولسادا بارب اوگرانگز وآلگز » دیدی (چین مملکتی بزدن نیچه مڭ چاقرم یراقلقدا بولسادا) . پیغمبرمز اوزندن سوڭغی کشی‌لر ـ سزنڭ وبزنڭ اوچون شول قدر قایغرغان وترشقان هم

توغری یولنی کورساتکان اوچون بز آنکا هروقت صلوات ایته‌مز . ایمدی بزنك اوزمزده نیچه‌تورلی مکتبلر ومدرسه‌لر بار - آلار شولای یقینمزده بولا توروب اوقماساق وعلم وهنر اوگرانماساك بزگا نینداین زور اویات وگناه اولور .

بزنك دینمز دین اسلامدر ، الله تعالی‌نی بر وبار - هم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم‌نی آنك بزگه دین وتوغری یولنی کورساترگا یبرگان رسولی (ایلچیسی) دیب ایناغان واشانغان کشی‌لرنی مسلمان ومؤمن دیرلر .

بزگا کم سوکاو ؟

بزگا همه کشی‌دنده سوکلو آتامز آنامز هم استاذمزدر . آتامز آنامز بزنی توغدرب اوستردی هم تربیه قیلدی . آتامز اوزکوچی ایلن خدمت یاکه سودا قیلب بزگا آشاملق - اچملك - کیارگا کییملك کیتردی . آنامز کچکنه وقتده ایمزب ویومشاق اورنلاردا یوقلاتب - آتامز تابقان وکیترگان نرسه‌لردن - توکماسونلار دیب - کییم‌لر تکب کیدردی - آچ بولماسونلار دیب آش - ایکمك وکومچ پشروب آشاتدی . بر آز اوسب آك وعقل کره باشلاغاچ آلار بزنی یخشی بلملی وعقللی بولسونلار دیب مکتبگا اوقرغه بیردیلر .

مکتبده بزگا استاذمز اوقو ویازو هم باشقا تورلی علملك‌لر اوگراته‌در - بزنی جهالت قارانغیلغنده قالماسونلار دیب دورست اویلارغه وفکرلرگه اوگراتب دینمزنی تانوتادر . شونك اوچون بزگه آتامز وآنامزنی - خلفه واستاذمزنی تعظیم وتکریم قیلب حرمت ورعایه

ایتمك

ایتمك بیك لازمدر . بولارنی دائماً حرمت ایدب نیندای قاتی سوز أیتسه‌لرده رنجمایتچه بزگابخشیلق اوچون أیتولگان سوزلرینی تڭلاماق تییش . ودخی أستاذحقی آتا وآنا حقندن آرتقدر : چونکه کشی‌نی کامل ایتکان أستاذ وخلفه‌در . أگر آتا بالاسینا أستاذ هم بولسا ـ آنڭ حقی ایکی اولش آرتق بولور . أگر براو بولارنی حرمت ایتمایتچه حقارت ایتسه ورنجتسه ـ واوزینه فائده‌لی سوزلرینی تڭلامایتچه هوا وهوسینه أیرب آلارغه کیریلك قیلسه اول کشی‌نڭ عاقبتی خیرلی اولماز ـ دنیاده بختسز اولب هم آخرتده حسن حال اولماز .

اوقو واوگراتو

سزنی حاضرده بالا دیب أیترلر . بالالار بالا چاغنده آز بله‌لر . شونڭ اوچون بالالارنی اوقتالار هم اوگراته‌لر . اوقو برلن کشی بلمگانن بلور ـ عقللیراق بولور . مکتبده بالالارنی اوقتوچی واوگراتوچی‌نی معلم وأستاذدیرلر . اوقوچی واوگراتوچی بالانی شاکرد دیرلر . بخشی شاکرد اوقغانون بلایم دیب اویلاب وآڭلاب اوقر ـ معلم‌نی أیتسه ونی اوگراتسه واوقتسه شونی تڭلاب بلایم دیب ترشر ـ مکتبگا کوڭل قویب ذوقلانب یورر ـ سبق وقتین کیچکماز ـ مکتبدان قایتقاندا تاوشلانمایتچه ـ اورامدا تییشلی تییشسز اورنلاردا توقتمایتچه اوینه توغری قایتر . سزده بخشی شاکرد بولاسڭز کیلسه شولای بولڭز ! أستاذڭز سزگا رحمت اوقر ـ بخشی شاکرد آسمینی بیرر .

بر عالم

دُنیاده ذَوق صَفانی تاشلاب ـ کتاب اوقو ویازو ایلان عُمرینی اوتکاروچی عالِمنك دوستلارندان بر دوستی « سنك حالك بو نیندای حالدر ـ قشن وَجاین اویاسندا یاتقان بایغش کبی یالغز اویکزدن چقمای قازینب یاتاسکز ؟ » دیب آندان سؤال ایتدی . عالِم ـ آنك بو سوزلرینه کولدیده ـ کتابلارینه کورساتب « سز منی یالغز عمر کیچره دیو ظَن ایته سز ـ وحالانکه منم قَدَر هیچ برکزنك دوستی یوقدر . بولار تورلی مملکتلردان منم یانما کیلگان ـ تورلی وقت وزماندان قالغان دوستلارمدر . آلارنك بَعضیسی هنرلرده ـ بَعضیسی اُلوغ مسئله لرده وبعضیسی عُلوم ومَعارفده شهرت تابمشدر . بولارنك همه سی هر وقت منم ایله برگه هم منم خدمتمده در ـ منی اَصلاً کوچندرمایچه هر بر سؤالمه جواب بیره لر . بولاردان بَعضیسی اوتکان زماندافی وقوعاتنی (بولغان اشلرنی) مکا نقل ایده در ـ بعضلری دنیانك سرلرینی بیان ایده در ـ بعضلری یخشی وراحت عُمر کیچرمك یولینی کورساته در ـ بعضلری تسلی ایداچی سوزلر ایلن کوکلنی آچب قایغولارنی کیتره در « دیب جواب بیردی .

دوستلق ـ صحبت ـ اولترداشلق

١) باالالاردان براو بر عالِمدن « مینم نی اَخلاقدا ایکانلکمنی بل ؟ » دیو سؤال قیلغان . اول عالِم : « کم لر ایلن کورشب اولترداش بولغانلقکنی سویله ـ نیندای اَخلاقدا اولدغکنی بلورمن » دیب جواب بیرگان .

٢) شیخ سعدی مرحومنك قولینه بر گول توشدی . آندان بیك گوزل ایس کیلگانلکدن آثار خطاباً « نی در ـ سندن بو قدر

گوزل ایس کیله - سن مسکمی سن؟ یا که عنبرمی سن؟» دیدی. گول: «من مسک عنبرده توگل من- لکن برآز گوزل ایسلی گول ایلن تورغان ایدم - آنك ایسی مکا سرایت ایتکاندر» دیب - جواب بیردی.
٣) بر بالا بر بوزق یامان ایبداش ایلن اوراهدا یوری ایدی - اقرباسندان بر کشی گاتوغری کیلدی. بالانك بوندای یامان وبوزق کشی ایلن یورگانچلکدن بیك اویالب بیتی قزاردی. اول کشی بوحالنی کورگاچ بالاغه «ای اوغلم! بوندای دنیاده اوزکنی اویالتب یوزکنی قزارتردای کشی لر ایلن دوست بولماهم یورمه!» دیدی. بوقدر سوز شول قدر تأثیر ایتدی - اول بالاشوندوق آیرلوب - بوندان آری بوندای یاراماز وتربیهسز کشی لر ایلن عمری بوینچه قاتشماسقا ویورشماسکا نیت ایتدی.

عقللی تابقر بالالار

١) بر بالا اوستن یابقان ساوت بلن بر کورشی سینه آش ایلتهدر ایدی. ایکنچی کورشیسی اوچراب «بو ساوت اچنده نی بار؟» دیب - سوراغان. بوبالا: «نی ایکانون بلرگا یاراسا اوستی قاپلاولی بولماز ایدی» دیب - جواب بیرگان.
٢) هارون الرشید خلیفه برکوننی وزیری نك اوینده اولترغان زمانده وزیرنك بر کچکنه اوغلندان «بنم اویم گوزل می - یا که سزنك اویکزمی؟» دیب - سوراغان. وزیرنك اوغلی «خلیفه بزده اولترغاندا بزنك اویمز گوزللکده شبهه یوقدر» دیب جوابندا ایتكان.
٣) بر بالاغه تابندا اوزینه بیرگان نرسهدن باشقانی سوراماسقا تنبیه ایتکانلر. بر کوننی تابندا اولترغاندا - نیچکدر آثار ایت

بیر رگا اوݩوتقانلار . بوبالا تنبیه‌نی بو زماس اۉچۉن توز ساوتندان بر آز توز آلب آلدینا قویغان . بونی کۉرب ـ «بو توزبلن نی أشلرسك؟» دیب ـ سوراغانلار . اول بالا : «مڭا ایت بیرساڭز آڭار سیبرمن دیگان» .

بر اوغلان هم کوزلك

بر اوغلان آتاسی کتاب اوقغاندا ـ کۉزلك کییب اوقغانن کۉرب ـ آتاسینا : «أتکای مینده سنڭ کبك کتاب اوقر ایدم ـ مڭاده بر کۉزلك آلسانا؟» دیب ـ أیتکان . آتاسی آڭار : «بیك بخشی اوغلم ـ من سڭا بر کچکنه کۉزلك آلرمن» دیگانده ـ اوغلی اۉچۉن بر ألفبا کتابی آلغان .

قارتلار سۉزی : بالانڭ تلین آناسی بلۉر . هرفصلنڭ بر یمشی بار .

آڭلاماق ـ سیزمك

سؤآل : آق ایله قارانی نه ایلن آڭلارسڭز ؟

جواب : آق ایله قارانی کۉزلرمز ایلن کۉرب آڭلارمز .

س : آچی ایله تاتلی‌نی نه ایلن آڭلارسڭز (بلرسڭز) ؟

ج : آچی ایله تاتلی‌نی تلمز ایلن تاتوب آڭلارمز .

س : بر نرسه قاتی یاکه یومشاق ایکانلکنی نچك آڭلارسز ؟

ج : برنرسه‌نڭ قاتی یاکه یومشاق ایکانلکینی قولمز ایلن توتوب یاکه باشقا یرمز (تنمز) ایلن بلۉرمز .

س : تشد اچقرغان أت‌می کشی‌می کۉرماینچه کم ایکانلیکنی نه ایلن بلرسڭز؟

ج : تشد اچقرغان أت‌می کشی‌می ایکاننی قولاغمزایلن ایشتۉب آڭلارمز .

س: گوزل (بخشی) ایس ایله یامان ایسنی نه ایلن بلۉرسڭز ؟

ج :

ج : گوزل ویمان ایسنی بورنمز ایلن ایسناب آڭلارمز .

س : بولاردان باشقا بر نرسه یخشی - ناچار - فائدەلی - ضررلی - کۋچلی - آز - کوب دیەمزمونك کبی نرسەلرنی نه ایلن آڭلارسکز ؟

ج : عقلمز بلن فکرمز برلن (اویمز برلن) آڭلارمز .

س : عقل هم فکر کوز ایله کورلرمی ؟

ج : عقل هم فکر کوز ایله کورلمزلر .

س : ایمدی کشی نك عقلنی فکرنی کوز ایله کورلماسدنه ایلن آڭلارسکز ؟

ج : اول کشی نك قیلغان اشلرینه سۋیلاگان سوزلرینه باغارمز - اگر قیلغان اشلری هم سۋیلەگان سوزلری گوزل اولسه آنی عقللی هم فکرلی - اگر گوزل اولماسه عقلسز فکرسز دیۋرمز .

کوز برلن آڭلاونی کورو (بصر) - تل برلن آڭلاونی تاتو (ذوق) - قولمز یاکه باشقه تنمز ایلن آڭلاونی توتو (لمس) - قولاغمز ایلن آڭلاونی ایشنو (سمع) - بورنمز ایلن آڭلاونی ایسناو (شم) - دیو تسمیه ایدرلر . اوشبو آڭلاولارنك قوراللاری : کوز - تل - تن (تیری) - قولاق هم کوز آدم‌نك تشندا اولدقدان تشقی آڭلاولار (حواس ظاهره) دینلۋر - امّا عقل فکر کوز ایله کورلمدکدان یعنی آدمنك اچندە بولدقدان اچکی آڭلاو (حواس باطنه) دیو تسمیه ایدلۋر .

سنه = یل

سنه ایکی تۋرلی بولوب برسینه سنهٔ شمسیه ایکنچی سینه سنهٔ قمریه دیرلر . هر ایکیسی اون ایکیشر آی‌در .

سنهٔ شمسیه آیلاری‌نك رومی اسملری : ینۋار - فیۋرال - مارت -

آپریل ـ مای ـ اِیۋن ـ اِیۋل ـ آۋغوست ـ سنتابر ـ اوکتابر ـ
نویابر ـ دیکابر • سَنهٔ قَمَریه آیلاری نِنگ عَرَبی اِسملری : مُحَرَّم ـ صَفَر ـ
رَبیعُ الْاَوَّل ـ رَبیعُ الْآخِر ـ جُماد الْاَوَّل ـ جُماد الآخِر ـ رَجَب ـ
شَعبان ـ رَمَضان ـ شَوّال ـ ذُوالْقَعدَه ـ ذوالْحِجّة • سَنهٔ شَمسیه
یاکه اۋچ یۋز آلتمش بش کۋن یاکه اۋچ یۋز آلتمش آلتی کۋن
بولور • اۋچ یۋز آلتمش بش کۋندان کلگان یلنی سَنهٔ بَسیطه •
اۋچ یۋز آلتمش آلتی کۋن لی یلنی سَنهٔ کَبیسیه دیرلَر • اۋچ سَنه
رَتدان بَسیطه اولوب دۋرتنچی سی کَبیسیه بولور • سَنهٔ قَمَریه
اۋچ یوز ایللی بش کۋن بولور • سَنهٔ شَمسیه ده ایللی ایکی آتنا (هفته)
حِساب ایدلۋر • آتناده یدی کۋندر • آلارنِنگ اِسملری : شَنبه ـ
یَکشَنبه ـ دۋشَنبه ـ سِهشَنبه ـ چَهارشَنبه ـ پَنج شَنبه (کچی آتنا)
جُمعه • کۋن یاکه تاولك یکرمی دۋرت ساعَتدر . ساعَت آلتمش
دَقیقه (مینوت) ـ دَقیقه آلتمش ثانیه (سیکوند) در • سَنهٔ شَمسیه
دۋرت فَصل غه بۋلنه در : یاز ـ جای ـ کۋز ـ قش . هَر فَصل اۋچ
آیدر • یاز آی لاری : مارت ـ آپریل ـ مای . جای آیلاری:
ایۋن ـ ایۋل ـ آۋغوست . کۋز آیلاری : سنتابر ـ اوکتابر ـ
نویابر . قش آیلاری : دیکابر ـ غنۋار ـ فیۋرال در . سَنهٔ شَمسیه
آیلاریندان فیۋرال آیی سَنهٔ بَسیطه ده یکرمی سکز کۋن اولوب کَبیسیه ده
یکرمی توقز کۋن بولادر . غَیری آیلار : بَعضیسی اوتوز بَعضیسی
اوتوز بر کۋن بولادر . اوتوز کۋندان کلگان آیلارنی خاطرده
توتماق اۋچۋن « آپیۋن سی نو » دیگان لَفظلارنی خاطرگا آلماق کیراك .
آپ = آپریل ـ یون = ایون ـ سی = سنتابر ـ نو = نویابر دیگان

سۋزلارکه

سۆزلرگه اِشارەدر . سنهٔ قمریه آیلاری‌نك برسی اوتوز کۆن اولسه ایکنچی‌سی یکرمی توقز کۆن اولادر .

هر آیده بولغان بیراملر

محرّم آیی‌نك أوّل کۆنی أهل اِسلام‌نك یل باشیدر – اونونچی کۆنی عاشۆرا کۆنی اُلوغ بیرام‌در . صفر آیی‌نك یدنچی کۆنی هجرة النّبی علیه السّلام‌در . ربیع الأوّل آیی‌نی هم مولۆد آیی دیرلر – اون ایکنچی کۆنی پیغمبرمز محمّد مصطفی صلّی الله علیه وسلّم دُنیاغه کلمش همده وفات اولمش کۆنیدر . رجب آیی‌نك اوّل جمعه کیچه‌سی رغائب بیرامی – یکرمی یدنچی کیچه‌سی معراجُ النّبی صلّی الله علیه وسلّم در . شعبان‌نك اون بشنچی کیچه‌سی براءت بیرامی در . رمضان آیی توتاش بیرامدر – یکرمی یدنچی کیچه‌سی قدر کیچه‌سی بیك اُلوغ بیرامدر - آخر کۆنی عرفه کۆنی هم اُلوغ بیرامدر . شوّال‌نك اوّل کۆنی عید فطر کۆنی هم ایکنچی و اۆچۆنچی کۆنلری رمضان عیدی بیراملریدر . ذوالحجّه آیی‌نك سکزنچی کۆنی ترویه – توقزنچی کۆنی عرفه – اونونچی کۆنی عید قربان – اون برنچی – اون ایکنچی – اون اۆچۆنچی کۆنلری تکبیر تشریق کۆنلری‌در . بو کۆنلرده یعنی عرفه کۆنی‌نك ایرته نمازندان باشلاب اون اۆچۆنچی کۆنی‌نك ایکندی نمازینه‌چه فرض نمازلار سوڭنده فجقروب «اَللّٰهُ أَکْبَرْ اَللّٰهُ أَکْبَرْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ أَکْبَرْ اَللّٰهُ أَکْبَرْ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ» دیو تکبیر أیتۆلۆر . بو بش کۆن اُلوغ بیراملردر . یوقاری ذکر قیلنغان بیراملرده هر کمگا

أشدن وكعبدن فارغ اولوب عبادت وزيارة ايلان مشغول اولماق تيبش .

(يل نك دورت فصلی)

كوز

كوز بولسا هوا سوولانور - جير يوزينی تومان آلوب كوك يوزينی بولوت قلپلار - ياغمور ياغوب قارلار توشار - سالقون جيل لر ايسر - كونلر قسقارور - تونلر اوزون وقارانغی اولور . آغاچلاردن گوللردن سارغايغان يافراقلار قويولور - باقچالاردا يمش لر اولگر ور - آلارنی جيوب قش اوچون آزق ايدرلر . قوشلارنك كوبيسی اسسی ياقلارغه اوچوب كيترلر - بارچه خلق نك كوز بلن اشلری بتوب - آزقلاری مول اولور . ايگن كشی سی آشلق لارينی أندرلارغه تاشوب قويارلار هم آلارنی سوقوب قشقا آزق ايدرلر . كوچمه لی خلق جايلاولرندن قشلاقلارينه قايتورلار . بالالار وشاكردلر مكتب ومدرسه گه باروب درس اوقی باشلارلار .

قش

كوزدن سوك قش فصلی كرر . قش كوننده قوياش سوك چغار ايرته باتار - كونلر قسقا بولوب تونلار اوزون بولور - بيك سالقنلقدان سولار قاتار - كوب كوب قارلار جاوار - جير اوستنی قالين قار قابلار . قش يل نك سالقون فصلی در - حتی بعض يلنی بيك صووقلقدان هواده اوچقان قوشلار يغلوب توشوب هلاك اولادر - وغيری حيوانلار هم كوب هلاك اولادر . قش كوننده جايگی آربا اورنينه آتلارنی چاناغا جيگوب يورورلر . اويلرنی پيچلرگه اوتون

سالام ـ تیزاك ـ کیباك ـ قامش ـ کۆمر کبی نرسه‌لر یاغوب جلترلار .
اۆیدان تشقا چقغاندا توکماس اۆچۆن تون ـ بشمت ـ چیکمان کبی
قالون کییم‌لر کیۆب چغارلار . آغاچ‌لارنك کۆبیسی یافراقلارینی
قویب یالانغاج بولورلار . قشن یاشل قالغان آغاچلار: نارات ـ
چرشی ـ آرطش کبی آغاچلاردر . آلارنك یافراقلار اورنینه لیج
دیب آتالا تورغان اینه‌لری باردر . بوفصلده قوشلارنك کۆبیسی
أسسی یاقلارده‌در . قشلارغه قالغان قوشلاردان: قارغا ـ سایسقان ـ
کۆگارچن ـ چپچق کبی قوشلارغنه‌در . قش کۆننده خلق‌نك تگرمنگا
آشلق تارترغا بارودان ـ آشلق سوغودان باشقا أشی بولماس .
ایرلر آزباراداغی ترلك‌نی باغارلار ـ خاتونلار جب جرلب أسکاتر ـ سولگی ـ
کینلر کبی نرسه سوغوبرلان شغللانۆرلر ـ بالالار مکتب‌ده سبق اوقورلار .

یاز

کۆن تۆن برابر اولور ❁ شول کۆندان یاز باشلانور
آز آز یر هوا قزار ❁ قش جاوغان قارلار کیتار
چوقرلاردان تاشو آغوب ❁ جلغالاردان بوزلار کیتار
بولونلارنی سولار باسوب ❁ جلغالاردا کۆیمه یۆرۆر
کۆك کۆکراب بولوت چغوب ❁ کۆب کۆب یغمورلار یاغار
صحرالاردا اورمانلاردا ❁ اۆلنلر آغاچلار یاشارۆر
باقچالارده بولونلاردا ❁ گۆللر چاچك‌لر بیزه‌نۆر
کۆزکینکان قوشلار قایتوب ❁ چبن قرمسقا چغار
بارچه خلق تونی تاشلاب ❁ باسولارغه ترلك قوار
جیرلرگا اورلق سیباب ❁ یازنك کۆنی شوندا بذر

جای

یازدان سوڭره جای کرر • قویاش ایرته چغوب سوڭ باتار • کۆز اوزون تۆن قسقا بولور • شونڭ اۆچۆن جای یلنڭ بیك أسسی فصلی‌در • بعض یلنی شول قدر أسسی کله‌در – حتّی آغاچلارنڭ جافراقلاری کۆیب قرداغی اۆلنلر قوریدور – قوشلار کولاگاگا أشیقلانالار – کشی‌لرنڭ أشلرگا قدرتی (حالی) اولمایدور • جای کۆنی کشیلر هم باشقا حیوانلارده هرقایوسی أشده‌در : بولونلارده پچان – قرلارده (باسولارده) آشلق اۆلگرۆب – آلارنی چابارلار‌ – واوروب جیبارلار – جیرلرنی سوقالاب ایکنچی یل اۆچۆن آرش چاچرلر • باقچالاردا آلما – چییا وغیری یمش‌لر اۆسار – گۆللر چاچکده بولورلار – بستانلارده باشقا یمش‌لر اۆسار : مثلاً قاربوز قاون – قیار – قاباق وغیری‌لر • یلنڭ بوفصلی خلق اۆچۆن بیك مشقتلی آغر اولسادا – بیك (ضرور) کراکلی وقت‌در • جای کۆنی پچانلارنی چابوب ایگن‌لرنی اوروب مشقت ومحنت چیکگان آدملرنڭ اۆزلرینه هم حیوانلارینه آزق کۆب بولوب قشن تنچلاب راحت عمر کیچررلر • امّا چاچمایانچه واورمایانچه‌ بر نرسه أشله‌مای اۆتکارگان یالقاو آدملر قش کۆننده آچ بولوب زحمت چیگارلر • بعض یلنی آشلق شول قدر کۆب بولادر – حتّی خلق‌نڭ اۆزلرندان وحیوانلارندان آرتوب قالغاننی‌ده ساتارغه بیك آرزان بولادر • شوندای یلنی «بوللق» یل دیرلر • بعض یلنی ساتارغه تۆگل اۆزلرینه هم آشارغه ینمایانچه ساتوب آلورغه‌ده بیك قیمت بولادر – آندای یلنی «قحطلق» آچلق یل دیرلر (تم) • ***